Місцеві Вісти.

Канада має за мало жінок. — J. Bruce Walker імміграційний комісіонер у Вінніпегу заявив, що в відношеню до загального числа імігрантів, за мало прибуває до Канади женщин. Він говорить, що европейські женщини найдуть в Канаді домашні огнища та будуть заіндувати гарними господарствами, загалом знайдуть все, що приказже їх до сеї країни. Після статистики, найбільше женщин прибуває до Канади з Шкоції.

Алдерманн пятої варди п. Тео. Стефаник і Скаллієр інтерпелювали поліційного судію в офісах Борд оф Контрол, в справі арештовання наших робітників за перехід через сінісарську треку в північній части Вінніпегу. П. Стефаник говорив, що наші робітники приїхали недавно в край і не вміють читати англійських таблиць, де заборонено ся переходити трекою і за се не годить ся їх арештувати, а тільки вимогти на сінісарській компанії, щоби вона відгородила треку плотом і тим способом унеможливила перехід. Борд оф Контрол казав з сим заявом удатись прямо до сінісарської компанії, щоби вона сама залагодила се як найскорше.

Від учера, себто від пятнайцятого вересня увійшло в житє і почне давати безплатно працю робітникам „Безплатне Бюро Праці" у Вінніпегу, з якого суть дуже невдоволені властителі платних бюр праці, які заробляють добрі гроші на робітниках та компаніях, потребуючих робітників. Чи попомянене міське безплатне Бюро праці [illegible] оплатить ся місту його утримувати, покаже незадовга будучність.

Нова трамвайна лінія. — В суботу отворено нову трамвайну лінію, яка лучить північну часть Вінніпегу з місцевостю Міддлчюрч. Сю лінію побудували разом три компанії, а се Вінніпег, Селкірк і Лейк Вінніпег Рейлвей Ко.

Стефан Мульський замешкалий під ч. 79 Юклід стр. їхав в середу вечером разом зі своєю жінкою на бенсиновім біциклю; на розі Мей стр. і Сутерланд ave. віхав через необережність на віз з вуглем. Від сильного удару злетіли обое на землю і пані Мульська зранила собі лице і руки.

Невиелідженi досі опришки стріляли в при[illegible] корейв до вере[illegible] минулого тижня в ночи через Чарльсу і автомобілю, який є власностю вінніпегської компанії автомобілів. Перед двома тижнями донесено рівнож вінніпегській поліції, що в тім самім місці обрабовано переїзджаючих автомобілем на 125 дол. Поліція шукає за злочинцями.

В публичній бібліотеці Карнегого у Вінніпегу буде отворений відділ з німецькими книжками, значить Німці зможуть користати зі своєї літератури в публичній міській бібліотеці. О се постарали ся самі Німці, які вислали численну депутацію до міської ради з просьбою о прихильне полагодженє їх жадання, котре мотивували тим, що у Вінніпегу живе около 15.000 Німців, які хотять читати та не мають до сего нагоди. Радні міста віднеслись прихильно до депутації, та пообіцяли виповнити їх жаданю.

Чи-ж би не здалось і Русинам у Вінніпегу постарати ся о свої книжки в публичній бібліотеці, нас же числить також на 15,000 в сім місті.

Паттінсон, вінніпегський колектор податків сповіщує, що в сім році будуть продані 1894 земельних парцель за незаплачене припадаючого податку. Загальна сума незаплачених гроший виносить 187.431 долярів і 20 центів. Згадані парцелі будуть виставлені на продаж не скорше як в місяцю грудни; хто отже ще не заплатив припадаючого податку, нехай спішить ся, щоби опісля не було за пізно.

Паттінсон оголошує рівночасно, що в біжучім фіскальнім році, то є від 1 го [illegible] до тепер зібрано біжучого податку 80% про цент, себто 573 [illegible] долярів і 50 центів.

Сеї неділі відбули ся збори Народного Дому у школі коло малої церкви. Людий було повнісенько. На зборах обговорювано справу будови Нар. Дому, піддавано проєкти, в який спосіб найскорше можнаб збудувати сю інституцію, та вибрано вкладки. На зборах вступило до сего товариства кілька нових членів, які вписали свої удїли.

Hon. G. R. Coldwell, міністер просьвіти в Манітобі будучи вчера в Роял Александра готелі, сказав таке про руських учителів: „Я знаю, що учителі Русини, які посідають третої класи цертифікат, можуть і говорять по англійськи так добре, що й неодин з Англійців так не потрафить." Редактор „Фрі Прес" повинен занотувати собі сі слова міністра просьвіти.

В неділю проповідували своє слово на лотах при улиці МекҐреґор три славні і вірні між собою товариші: „тов." Макарій, з двома „товаришами" Басістим і Мужовим. Між ними двома послідними мало прийти до непорозуміня, яке скінчило ся на „кулачнім", помимо тов. Басістий не міг перенести того, що його тов. Мужов переносив його в „реторцї," ну і хотів прогнати силою небезпечного соперника.

Доносять нам рівнож, що „тов." Басістий виправляє ся тому в Social, бо в короткім часі має приняти з рук архи-Макарія „рукоположенє" в чин дяковський...

ВАЖНІ ПОСТАНОВИ ПРИПИСІВ КАНАДИЙСЬКИХ ПІВНІЧНО-ЗАХІДНИХ ЗЕМЕЛЬ.

Котра будь особа, що є головою родини, або будькотрий мущина, що має скінчених 18 літ, може взяти гомстед чверть секції, вартісних земель в Манітобі, Саскачевані або Альберті. Аплікант мусить явити ся особисто перед Домінiон Ленд агентом, або в місцевого агента лотичного дістрікту. Вже через заступництво можна полагодити в кождого агента на умовах [illegible] з батьком, матерю, сином дочкою, братом, або сестрою точек гомстедовця.

Обовязки: мешкати шість місяців і управляти фарму кождого року 6 місяців протягом 3 літ. Гомстедовець може мешкати девять миль віддалено свого гомстеду на фармі, що найменьше 80 акрові його посілости, або його батька, матери, сина, доньки, брата чи сестри.

В декотрих дістріктах гомстедовець добрих обставин може купити одну четверть секції, що приграє до його гомстеду. Ціна 3 дол. за акер.

Обовязки: Мусить мешкати кождого року 6 місяців до 6 літ, почавши від дня взяти даного гомстеду (виключаючи час, в котрім старати ся треба о патент) виробити 50 акрів.

Гомстедовець, що після права має в посіданю гомстед в даним дістрікті.

Обовязки: Мусить мешкати кождого року 6 місяців через 3 літ виробити 50 акрів і побудувати дім за 300 долярів.

W. W. CORY
DEPARTMENT OF THE INTERIOR
Ottawa, Ont.

ЦІНИ ТОРГОВЕЛЬНІ У ВІННІПЕГУ.

Вівторок 16. вересня.

Пшениця:		
1 нортерн	87⅛	ц. бушл.
2 "	86¼	"
3 "	84	"
На пашу	61	"
Ч: 1 ред уінтер	88⅛	"
Ч: 2 ред уінтер	86	"
Ч: 3 ред уінтер	84	"
Ч: 4 ред уінтер	79	"
Овес:		
Ч. 3 Сер. Зах.	36¾	"
Екстра на пашу	35⅛	"
На пашу ч: 1	34⅛	"
На пашу ч: 2	32⅛	"
Ячмінь		
Ч: 3	48⅛	"
Ч: 4	46	"
Відкинутий	43⅛	"
На пашу	43⅛	"
Лен:		
Ч: 1 Півн.Зах.Сер	1.28	"
Ч: 2 Сер. Зах.	1.25	"
Ч: 3 Сер. Зах.	1.12½	"
Мясо:		
Воловина	10½	ц. фунт
" Но. 2		"
Свинина	13	"
Шинка	17—22	"
Телятина	15	"
Ягнята	11	"
Кури	20—22	"
Гуси		"
Качки		"
Риба	9	"
Мука:		
Роял Гавсгольд (бочка)	$5.00	
Гловори Патент	5.10	
Ман Стронг Бейкерс	4.50	
Файф Роses	5.00	
Лейквуд	5.45	
Медора	4.00	
XXXX	3.20	
Пюрити	5.60	
Медалион	5.30	
Трі Старс	5.00	
Балт Патент	4.80	

На годівлю:	
Грис	$16.00 тон
Грис, дрібний	18.00 "
Ячмінь	25.00 "
Сіно	$10—15.00 "

Тон 2000 фунтів.

Бечина:	
Покладни свіжі	22-30ц. доз
Бараболі	65. ц. буш

Belmont Cafe
593 MAIN Str.
Наша ресторанція є отворена день і ніч.
В нас вплутні за 25 ц. обід, 21 обідів лише $3.75. Говоримо по польськи і українськи. Зайдіть а переконайтесь.

КАНЦЕЛЯРІЯ НОТАРІЯЛЬНА
Ю. МАЧУЛИ
ПОЛАГОДЖУЄ СЛІДУЮЧІ СПРАВИ:
[illegible]
Ю. Мачула перебрав офіс від Тео. Стефаника.
GEO. MACZULA
NOTARY PUBLIC & COMMISSIONER.
856 Main Str Phone St. John 1706.

Найстарше Бюро Адвокатско-Нотаріяльне в Вінніпеґу.

[illegible]
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY CO.
841 MAIN Street Winnipeg, Man.

ДО КАНАДИ
або
до Старого Краю
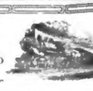
ВСЕСЬВІТНА КАНЦЕЛЯРІЯ
заснована для Русинів-Українців цілої Канади
МИ Є ТІ, ЩО ВАС ЗАДОВОЛИМО В СЛІДУЮЧИХ ПОТРЕБАХ
Виробляємо контракти купна і продажі, як також всякі [illegible] легалізовані через конзулят.
Доконуємо всякого рода судові і помісові, старокраєві і канадійські справи через довірених адвокатів.
Асекуруємо від огня і на житє в найрічетельнійших компаніях.
Продаємо і купуємо лоти, доми і фарми і виробляємо позички на малий процент.
Продаємо шифкарти на найліпших корабельних лініях.
Даємо всяку роботу. Всяка порада даром.
І. Михайлюк, нотар, комісіонер. С. Савула.
179 Henry Ave., Winnipeg Man.

УВАГА! СПРАВИ СТАРОКРАЄВІ!
В старім краю залагоджуємо справи нотаріяльні і адвокатські. Всі старокраєві справи переводить мій брат Д-р Зигмунд Варшавський адвокат в Австрії [illegible]
В Канаді купуємо і продаємо лоти, доми і фарми, продаємо шифкарти на [illegible] корабельні лінії до краю і з краю. Виробляємо асекурації [illegible]
МІЖНАРОДНА КАНЦЕЛЯРІЯ
ЕДВАРД ВАРШАВСЬКИЙ і Ска.
834 MAIN St. WINNIPEG, MAN.

ШИНКИ й КОВБАСИ
хліб, круна, вина і всякі мяса, крупки, яблока, помаранчі, цитрини, риба, кекси, масло і забавки для дітий, вода содова і проча всячина продає
Гросерня Хлопана
Cor. Barrows & McGregor Winnipeg.

КАНАДА

„КАНАДА" виходить кождого тижня у вівторок.
Річна передплата в Канаді $1.00
За границею $1.50
Видає РУСЬКА ВИДАВНИЧА СПІЛКА „КАНАДІ"
Адрес: „КАНАДА" 261 Fort Str. Winnipeg, Man.

CANADA

ЧАСОПИСЬ ПРОСЬВІТНА, ЕКОНОМІЧНА І ПОЛІТИЧНА.

„CANADA" Ruthenian Weekly Published every Tuesday by RUTHENIAN PUBLISHING CO. Ltd. of CANADA
The best medium for advertisements.
Subscription Per Year $1.00
Address: „CANADA" 261 Fort Str. Winnipeg, Man.

РІК 1. Вінніпег, Ман. Вівторок 23 Вересня 1913. Число порядкове 4. Winnipeg, Man. Tuesday September 23 1913. Число 4.

Новинки.

Великий страйк в Англії.
Можливість домової війни.

В Англії вибух генеральний страйк робітників, який є звернений головно проти Ірляндії. Страйк сей прибрав такі застрашаючі форми, що правительство англійське обавляє ся, щоби він не спричинив домашньої війни. На страйк мало вийти около 300,000 робітників, головно зелізничих та майнерів. Весь рух торговельний та промисловий в цілім краю спинений, що приносить незчислені шкоди для держави і всюди говорять ся про торговельну кризу в Англії. — Страйк сей має мотиви політичні, які беруть свій початок в ворожих виступах великих круґів та партій в Англії проти самоуправи Ірляндії.

В европейських часописях появили ся статі, в яких широко говорять ся про те, що Ірляндію буде спомагати Німеччина, щоби викликати домашню війну, якаб ослабила англійську державу, а тим самим дала перевагу Німеччині над Англією. Німеччина хоче перетранспортувати до Ірляндії масу пального оружя.

Провідником сих розрухів є Jim Larkin, який своїми бесідами по цілім краю збунтував все населенє. Від англійського премієра міністрів Есквіта жадають, щоби він розписав нові вибори і коли вибрані посли згодять ся на самоуправу, тоді вони успокоять ся і на самоуправу перестануть.

В місті Дублині, де розпочав ся страйк та заворушення, прийшло в неділю до борби на улицях міста, в якій зістало ранених понад 40 людий, між ними 7 поліцаїв. Товпа страйкарів, яка виносила поверх 10тисяч людий, робила по улицях демонстрації та барикади, перевертаючи трамваї, вози, телеграфічні слупи і т. п. До Дубліна вислано військо, бо поліція не може собі дати ради з демонстрантами.

В Льондоні відбуває ся тепер конференція, в якій беруть участь англійський король, міністри та визначніщі державні мужі, які бажають запровадити [illegible].

— **Німецькі патріоти** рвуть до війни. — Від якогось часу в німецькій армії замітна велика деморалізація: Піяньство, картярство та перекупство, се ціха теперішної німецької армії, в головно вищих офіцирів. Щоби ратувати своє військо від дальшої деморалізації та запровадити давну військову карність, німецькі патріоти прють всіми силами до війни і говорять, що тільки одна війна може уратувати німецьку армію від деморалізації та злодійства. Цікаво тільки, на чий скірі будуть ратувати німецькі патріоти своє військо.

Висадили у воздух. Мексиканські повстанці висадили динамітом у воздух пасажирський потяг недалеко місточка Сальтільо. В потягу їхало 40 жовнірів і десять цивільних пасажирів, які понесли смерть на місці. Зі всіх пороаних уратував ся тільки один американець, котрого однак повстанці зловили і обрабували.

Заворушеня в Альбанії. В новоутвореній через балканську війну державі, Альбанії ширить ся повна анархія та безладе. Альбанці поділені на рівні партії, роблять в краю велике замішанє. В цілім краю панує велике невдоволене проти Сербії і Чорногорії, які хотять відібрати від Альбанії деякі стратегічні позиції.

З Білгороду доносять, що Альбанці вборють ся і хочуть оружною силою виступати проти Сербії та Чорногори. Італія вислала на границі Альбанії і Сербії військо, щоби [illegible] комплєта Альбанців.

Убійник Шмідт не є правдивим священиком. З Ню Йорку доносять, що деякі круги священичі запевняли, немов-би Шмідт, що замордував свою коханку: Анну Аумілер, був правдивим священиком. Підчас дальшого пересуханя Шмідт заявив, що убійства він доконав на жадання його покровительки св. Елисавети, яка приручила йому принести жертву за гріхи. Він признав ся дальше, що по доверщеню убійства напив ся [illegible], щоби доверишти жертву...

Послідні вісти доносять, що Шмідта узнано варятом який за свої чини не є відповідальним.

Властителька дому задержує дитину за рент. — В місті Синсинаті трафила ся така подія. В однім домі жила бідна родина, складаючи ся з мужа, жінки і маленької дитини. Муж вже довший час лежав хорий і родина жила ся без грошей. Тимчасом прийшло ся платити рент. Бідна жінка бігала то сюди то туди, але грошей нігде не могла дістати, щоб виплатити рент. Властителька дому тоді вигнала мужа і жену на улицю, а дитину силоміць забрала від грудий матери та задержала як заплату за рент. На силу в помочею поліції удало ся нещасній матері відібрати свою дитину.

— **Засуд міліонерського сина.** В Джорджії (Злучені Держави) покінчив ся сензаційний процес проти 25 літнього міліонерського сина Лео Франка, котрий замордував чотирнайцятилітну дівчину заняту у фабриці його батька і відтак замордував її. Коли проголошено засуд смерти, публика привитала його оплесками. Засуд має бути виконаний 5-го жовтня.

86 тисяч імігрантів. За послідний місяць прибуло до Канади з Англії 86 тисяч імігрантів. Канадійські імміграційні власти хотіли би се число подвоїти в слідуючім році. Вони були би раді, щоб ціла Англія переселила ся до Канади, та в той спосіб загородила дорогу до Канади иншим народам, та здає ся трудно буде щоб їм се вдало ся.

Шестеро повішених. В ночі з пятниці на суботу минулого тижня около 4 год. рано виконано в Москві шість засудів смерти над каторжанами Бутирської тюрми за бунт в тюрмі, убійство і поранене наглядача. Повішені Андреєв, Володашін, Врублевський, Конюк, Мельничук і Переселов. Засуджені вже вечером знали, що йде їх шибениця і дожидали смерти супокійно. На кілька годин перед смертю Врублевському позволили бачити ся з жінкою через дві решітки. Прощаючись, Врублевський заплакав та просив передати привіт обороннцям від всіх засуджених.

Здичіне. В Пітсбург, Па. застрілив перед кількома днями робітник Стефан Розальський свою жінку тому, що вона повернувши вечером до дому з роботи, еще не приготовила йому вечері. Розальський вже відобрав собі житя.

Відгомін морду в монастирі. — На основі дотеперішного слідства припускають, що морду на особі ігумена Косака в Золочеві доконано з ціли грабіжи. Се стверджує брак чорного нупареса і зеліної скринки, яку убитий мав ще від о. Немиловича, котрий тримав у ній гроші. Точне слідство веде ся в Дрогобичи, де мешкав братанок бл. п. Немиловича, на якого впало підозріне пополнення сего вбийства, виказало його цілковиту невинність. Так само і що до арештованої Басі Литин. Ціла справа закрита повищо тайною тайни, та є пожнаки, що убийства допустив ся хтось, що урядував „майхром" єсть то ножем, яким орудують львівські бандити. — Наслідником в монастири бл. п. Коссака став о. Мушкевич, котрому передав ігуменат провінціял Чина В. В. Платонід Філяс.

Детективи при роботі. В справі убійника Шмідта в Ню Йорку. Поліція вислала на пошукування нових детективів. Они мають вислідити, чи Шмідт не поповнив більше убійств, бо він признав ся що його бажанням було перепровадити всіх, на другий світ, де буде вічний супокій. Сам він тішить ся, що вкоротці сяде на електричне крісло і покінчить всякі рахунки з сим світом.

Соціялісти злучать ся. На соціялістичнім конгресі, який саме тепер відбуває ся в [illegible] в Німеччині висловлено бажане, щоби злучити всі соціялістичні групи в одну партію для успішнійшої праці і борби з капіталістами.

Страшна катастрофа. Підчас зелізничої катастрофи, яка лучилась у Франції в місцевости Ґрейо в четвер минулого тижня згинуло 30 осіб а 30 зістало тяжко ранених.

„Чорна рука" при роботі. — До одного банкира в Чікаґо, Конфорті, прийшов був недавно тому почтою лист з жаданем сім тисяч долярів, в противнім случаю грозили автори листу смертю. Аж ось в ночи з 10 на 11-го с. м. невисліджені до тепер злочинці підложили бомбу під банк і зруйнували його цілковито. Кожний знає, що се справа італійської рабівничої банди „чорної руки".

Жебрак процесує Поліцію. — В Чікаґо, Илл. виточив перед судом жебрак міській поліції процес тому, що поліційні власти не хочуть йому дозволити дальше жебрати. Поліція заборонила сему жебракови користати дальше з публичної добродійности, бо стверджено, що жебрак зібрав вже доволі гарний маєток, вартости 25,000 долярів. Таке рішенє поліції уважає сей богатий жебрак як противзаконне і безпідставне, бо після його гадки поліція не має права ніякому чоловікови забороняти заниматися чесним і ретельним заробком, за який жебрак уважає свою жебрацьку професію. Не знати кому суд присудить право: поліції, чи прогорному жебракови.

Холера в Будапешті. В Будапешті занотовано 1137 випадків занедужання на холеру. З сего числа недужих вже умерло 45.

Великий пожар в Ст. Павль. — Підчас пожару в Ст. Павль, який вибух в друкарни Льюїс і Ко., а опісля перейшов на дві сусідні камениці, зістало тяжко ранених 6 осіб, а 250 заледво уратувало своє житє утечою. Школа виносить 200,000 дол. Причина пожару незвісна.

КРАЯНИ!
ВСІ ЛЮДИ котрі хочуть посилати гроші до краю, най ся до нас удають, ми посилаємо гроші так, що там в краю рівні дістають.
ПОЧТА і заміна від доляра лиш коштує 2 центи.
ЛЮДИ котрі не мешкають в Вінніпеґу можуть до нас присилати гроші а ми оплачено до краю і їм зараз вишлемо рецепіс.
ТАКОЖ як маєте чеки то до нас присилайте а ми приймемо так як гроші.
Ми спроваджуємо людий зараз скоро і так що не мають жадного клопоту в дорозі, також продаємо шифкарти до краю на всі найліпших шифах і відсилаємо гроші до краю.
Продаємо марки краєві і канадійські. — [illegible]
ALLOWAY & CHAMPION, LTD. 667 Main Street Winnipeg. Man.
C. GENIK, Управитель заг. відділу.

Вісти з Старого Краю.

Хотять ошукати.

Польські партії в Галичині, котрі були противні виборчій реформі, виробляють тепер на власну руку нові проєкти виборчої реформи. Кожда з сих партій видумує такі способи, щоби можна обдурити Русинів, а якій лише вийшли на користь полякам. Польські провідники тих партій хоч і сварять ся між собою, однак проти домагань Русинів связали ся, ані першо і хотілиб не допустити до жадних уступок в їх користь.

Русини однак пізнали ся вже добре на всяких штучках польських верховодів і ані одним кроком не уступають зі свого становиска, а рішучо домагають ся сповнення того, що їм правно належить ся. Наші посли, на домаганє всего руського населення, заявили, що не допустять до жадних нарад в галицькім соймі, доки Поляки не згодять ся на їх домагання та не ухвалять справедливої виборчої реформи.

Поляки на Буковині.

Від якогось часу почали на Буковину їхати ся Поляки з Галичини та заводити там свої порядки. Русини, які чисельно суть найсильнішим народом на Буковині, були взглядом Поляків дуже вирозумілими і не перешкаджали їм в ніякій роботі. Поляки однак розгадувались... гостинними Русинами починають тепер робити на школу та виступати проти своїх господарів-Русинів. А треба знати, що на Буковині нема ані одної польської громади — Дивним туть виглядає се, що деякі руські провідники на Буковині помагають Полякам в сій шкідливій для руського населення роботі, роздаючи їм вільні та добре платні посади, які правно належать тільки Русинам.

Єслиб Поляки в якім небудь краю були на такім становищу, як Русини на Буковині, то вони певно і духу руського там не стерпілиб. Здало-б ся, щоби Русини перестали вже виховувати та голубити своїх ворогів в своїй хаті.

—**Гіркі наслідки** солодкого вина. Князь Урусов з Москви їхав з Відня до Венеції в товаристві гарної Віденки. В часі подорожі, потрактувала Віденка свойого товариша подорожі солодким вином. Упрений на посм кн. Урусов заснув. Коли пробудив ся, побачив, що щезла вже не лише гарна товаришка подорожі, але і його дорогоцінности, вартости 120,000 корон.

Холера в Австрії.

З ріжних місць австрійської держави надходять вісти про випадки занедужань і смерти на холеру.

В угро-руських селах Шолига і Волос занотовано 25 случаїв сеї страшної пошести. Також у Відни забрано до шпиталю кількох дорожних на сю недугу.

Арештують еміґрантів. В протягу питьох тижнів краківська поліція арештувала вище 1000 людий, які хотіли виїхати до Америки. Більша часть арештованих се переважно рекрути, які були асентеровані та в осени мають ставитись до війська.

Арештоване грабіжників. Поліція арештувала оноді у Львові трох небезпечних бандитів, які поповнили грабежі на Яківській улиці. Всі три арештовані суть братями і називають ся Бурди. Арештовано рівнож Маріяна Гнойнського, котрий напав в ночи на н. Лавенгерцову і хотів видерти її торбинку з рук. У арештованого найдено 210 корон, котрих походженя не міг він вияснити.

Самовбійство жовніра. В Чернівцях застрілив ся дня 3 вересня в касарни австрійскій з служебного карабіна фрайтер з 5 компанії 41 полку, Піраповський. Тіло самовбійника передано батькови, що живе в Чернівцях яко пенсіонований вахмайстер жандармерії.

—**Переслідують учителів.** Польські власти в Галичині переслідують руських учителів за те, що ві при послідних виборах агітували за своїми кандидатами та самі на них голосували. Видно що Поляки патріотизм та народний обовязком уважають то, що виходить лише їм на користь, але коли Русини сповняють свій народний обовязок, то се вони уважають за злочин.

— **Крадіж** — літака у Львові. Тому два роки украдено в львівських товарових магазинах літак вартости 20,000 к., котрий спровадив до Львова професор політехніки Соханський для наукових цілий. Виновника крадежи арештували припадково аж тепер. Є се молодий, інтелігентний чоловік, який займає ся винаходами. Як кажуть допустив ся він крадежи не для зиску, але щоби пізнати конструкцію літака. Арештували его недавно, як працював над новою улїпшеною конструкцією літака. Тому кілька тижнів дізнала ся жандармерія, що в мешканю сего молодого чоловіка чути дивний стукіт, обороти машини і т. д. Жандармерия впала до комнати і застала там его при праци коло літака. Він признав ся до крадежи. Відставили его до вязниці. Небавом стане перед судом присяжних.

— **Російскі** звичаї і обичаї — В селі Підлубнівних прилуцкого повіта, була в селянина Москаля Лебенського гарна жінка Марія. Муж був завидний, коли дуже хто на неї дивив ся. Наконець він рішив ся обезобразити свою жінку, щоби позбавити себе причини до заздрости. Недавно, повернувши з гостини, він зловив жінку, повалив її на землю і зірвав ніс. Немешній порядки, щоби обжалувала мужа в суді, а она не хотіла сего зробити і жиє при нім.

— **Право** прилюдности. Міністер просьвіти і віроісповідань надав право прилюдности на рік 1912-13 I—IV. класі приватної української гімназії Педагогічного Товариства в Копичинцях і I—VI. класі української гімназії в Збаражи.

Крадіж почтового мішка.

В Деи (на Угорщині) з почтового воза висланого сими днями на дворець, украдено мішок з 28,000 корон. Мішок найшли, але... без гроший.

Батюшка і вчителька.

Проте, яким „великим" знанєм чванять ся московські батюшки — законочителі, сьвідчить ось яка подія яка склалась в одній школі Московсько-Нижньогородської желізниці. В часі навчання релігії у тій школі — місцевий законоучитель оповідав дітям про те, як то кит проковтнув Йону і той жив у череві кита три доби.

Тільки отсе виновив батюшка, як з місця схопив ся один школярик і отверто заявив, що се вїак не було можливе, бо вчителька вчила їх, що кит є в спромозі проковтнути лишень маленькі рибки. Батюшка, почувши таке, страшенно розлючений потяг школярика на станицю жандармерії, де й домагав ся списання протоколу про се, що місцева вчителька поширює невірство і атеїзм.

З того приводу вчительці грозила велика неприємність; та її з тої халепи виратував начальник зелізної станції. Він спитав батюшку: що то за пригода склалась з Йоною — чи „чудо", чи звичайно собі явище?

Звичайно — чудо — відказує батюшка.

Хотів купити чорта.

Як велика темнота панує ще й нині в Росії, вказує слідуючий случай:

Один робітник, хотячи зробитись скоро богачем, пільно порпав ся в земли та шукав за скарбами, не міг однак нич знайти. Вкінци його сусідка приобіцяла йому помочи в здобутю богацтва і з'обовязалась продати йому чорта, котрий мав показати, де находять ся скарби.

Утішений глядач скарбів віддав жінці охотно всі свої гроші, які мав, в сумі 230 рублів. Однак хитра жінка зажадала за чорта 400 рублів. Позаяк він не мав більше гроший, згодила ся добра сусідка продати його за 230 рублів тільки маленького ще чортика, котрого, як говорила, треба ще кілька тижнів годувати, доки не підросте. Темний робітник згодив ся на се, та приобіцяв ще їй за годоване платити по 10 рублів тижнево.

Не предчуваючи нич злого, платив він кождого тижня обіцяну суму і терпеливо очікував хвилі, коли вже зможе взяти чортика на свою власність. Та вреші надоїло йому довше чекати і він зачав чим раз острійше упоминати ся за чортиком, а навіть загрозив судом.

Тоді „чортова мамка" обіцяла йому показати чортика і запровадила его до пивниці, де він при слабім сьвітлі, побачив якусь маленьку почвару, подібну до жаби, яка власне мало бути сим чортиком.

На другий однак день, донесла „чортова мамка" свому сусідови страшну вістку, а се: що чортик на його вид так перестрашив ся, що в кількох годин опісля здох. Та нефортунний глядач скарбів не повірив своїй сусідці і заскаржив її до суду.

ВСЯЧИНА.

Верхом на рибі. — В навечерє минувшої неділі пастор в Девоні, приморськім місті Англії, Джон Джонсон, обдумуючи проповідь на слідуючий день сидів на березі моря з удкою, получивши прислане з почиточами. Нараз щось сильного потягнуло гачок. Пастор, пристрастний риболов, сейчас зрозумів, що риба велика і не бажаючи втратити добичу, став кликати о поміч.

Тимчасом хвиля припливаючого моря викинула до его ніг рибу 5 ліктів довжини. Боючись, що відпливаючи вода понесе з собою рибу, обхопив єї скоренько ногами. Та в сій хвилі риба ударивши хвостом, сховзнула і з новою фалею понесла ся у море і понесла на своїм хребті [illegible] рибалова. Люди, що [illegible] бігли над берег моря, з [illegible] на рибі, [illegible] в руках [illegible] на море.

Сейчас спущено лодки і скоро [illegible] знято з морекого [illegible]на. На загальне здивовання, гачок остав цілий і рибу витащено на беріг, де єї заколено.

Поговірки про жінки.

Свої поговірки про жінки має кождий нарід. Сі поговірки сим інтересніші і поучуючі, що можна з них витягнути осуд, в який спосіб ріжні народи відносять ся до своїх жінок та яку гадку кождий нарід виробив собі про вдачу і прикмети жінки і про ею ролю жінок, яку вони відграють в житю мущини.

Німець каже „Піч і жінка мусять находити ся в кождім домі." Сю приповідку однак, чим раз менше тепер чути між Німцями — правдоподібно тому, що в Німеччині з кождим роком зникають печи а заводить ся новомодний способ огрівання домів.

Американець каже: „Як женив ся, глядь, щоб твоя сужена мала правдиво жіночі прикмети душі і серця, а не дивись тільки на лице."

Француз: „Жінка є подібна до мішка з пухом. Як в него вдарить ся, найлучше вилітає з найгірше остає."

Англієць: „Скромність, се прикмета, яку жінки у своїх вибраних більше хвалять ніж люблять!"

Данець: „Жінка є як море; пощупуйте сину, хто собі з неї богато не робить, страшна для сего, хто її боїть ся!"

Швед: „Їж рибу, поки свіжа — віддавай доньку поки молода!"

Італієць: „Є два роди жінок. Одні солодкі як мід, другі гіркі як гірчиця. Мід часами переміняє ся в гірчицю, се значить стає гіркий — але ніколи з гірчиці не мож зробити меду!"

Іспанець: „Жінкою і [illegible]лом мож легко поводити по доброму, як по злому. Але на всякий случай мусить ся мати палицю в руках!"

Турок: „Лучше мати більше жінок, ніж одну. Бо як попадуть в злоточу, що у жінок є цілком зрозумілою річею — хоч ти будеш мати спокій!"

Хінець: „Нема жінки ...ніж, який ніколи не ранить!"

А яку поговірку мають Русини про жінку? Найважнійшою по всіх околицях знанею є: „Жінки ся потай, але свій розум май!"

Чоловік-звір.

Недавно арештувала поліція в місті Оссінін, Мо. чоловіка названого В. Брати, який в пивниці свойого дому через 12 літ замкнув свою доньку. Поведінку нарту звірського вітця мусїли відвести до санаторії для божевільних, тому, що в наслідок перебутих мук бідна дівчина стратила розум.

НОВІ ЧАСОПИСИ В СПОЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

1) „Нове жите" тижневик просьвітно-економічна часопись. Видає Американсько-Українська Видавнича спілка в Олифант, Па. За редакцію відвічає П. Карпенко. Передплата на рік $1.20.

2) „Лобон" Москофільський місячник, орган законного товариства того імени. Виходить в Мейфілд, Па.

Потрібно учителя
до школи Міни Рівер ч. 1154. Науку можна розпочати від 15 Октобра; плата $550 річно. Шкільний дістрикт не великий. Хата коло школи для учителя, 3 милі від станції і стору Тукаина 4 милі від Сіфтон пістовка. По дальші інформації зголоситись до
P. S. Ogryzlo, sec.-treas., Sifton, Man.

Dominion Ticket Office
703 Main Str. Winnipeg, Man.
Phone: Main 2461
Продає шифкарти до всіх частий сьвіта по дуже низьких цінах.
Висилає гроші по найдешевших цінах (2 центи від долара).
Пересилає гроші телеграфічно.
Пересилка мала чи велика — коштує лише $1.50.

Не вірте, доки не переконаєтесь!
Прийдіть або напишіть до найстаршої нотаріальної фірми
KIMMEL & KOTSCHOREK,
а собі переконаєте ся, що совісно і скоро Ваші справи будуть полагоджені.
Ми занимаємо ся продажою шифкарт так до як і з Европи на усі лінії, посилаємо гроші до старого краю, виготовляємо так тутешні як і старокраєві документи, а то: контракти купна і продажі, повномочія, цесії, переперовадимо процеси в старім краю і т. д., асекуруємо від огня і на житє, позичаємо гроші а також продаємо і купуємо лоти, доми і фарми.
Інформації даємо безплатно за залученєм 2ц. марки на відповідь.
KIMMEL & KOTSCHOREK
215 Logan Ave. Phone Garry 2288 Winnipeg, Man.
G. Kimmel, нотар і правительственний комісар.

РОДИМЦІ!
Єсли хочете їхати до старого краю, або хочете спровадити своїх кревних до Канади то приходіть до С.P.R.-ського офісу до головних агентів
A. CALDER & SON.
БАНКИРІ
663 Main St. Winnipeg,
MANITOBA
[illegible]
Ми висилаємо гроші і приймаємо гроші від долара до тисячі і висше та платимо процент.
П. А. Каранощук — наш укр. представитель.

НЕМА ТО ЯК БУТИ ЩИРИМ.

Такими щирими поробились наші „товариші". Не знати, що вилупило ся з них що вони зі сїзо, зі пало отворили перед цілим сьвітом свої благородні серця; не можемо лишень сконстатувати факт, який нас дуже радує. Думаю про вельми цікаві революції товариша-отамана Павла Крата і його „роботи", під товаришів: Фербея Томашевського з Венкувер. Революції дуже характеристичні і годі їх поминути мовчанкою, бо в них містить ся ціла повальна цінного матеріалу для будучого історика т. зв. української соціалістичної пропаганди в Канаді.

Справа дуже проста: пранники Крата, Фербей і Томашевський (так болай звались нас атаман Крат) дожили ся на відлий час, бо „опублікували" свого товариша-атамана в „Укр. Голос", себто представляли „sine ira et studio" четверо місячну місійну его діяльність у Венкувері і з їх представлення вийшло зовсім не те, чім перетворився в н. атаман в 30 ч. „Робочого Народу", ном бо то він „четверо місяці працював для партії" і „тягав ся по горах Британ Колюмбії", відчас коли його „манітобські товариші" позлягали спати. „Ба се т. Павло відповідає „kure and boarding", що не він але його злосетники є злодіями... Ві більше ні мені. Іншими я сего ан сей зложив: Свиче куме, до мене а я до тебе

Та признати ся, а дуже сердечний на. згаданих правників Крата. Бо-ж пропу получати: хрестяни бере в руки „Р. Н". читає одушевлений звіт з діяльности своєго неоціненого Павла, що праціє алеспрів зісправжнім попертованим і геройнем, радує ся що є бодай одна ідейна людина, що хоче і має силу збивати своїми ногами шлу Канаду та як сей Шілерівський давів будити живих мертвяків зі сну і неробства — раз на сході, то знов на західних окраїнах безмежної Канади подивляє сего гігента, якому корить ся ціла українська робітнича маса, розкинута на десятках тисяч квадратових миль і росте духом. Аж ось тобі найде ся якийсь карлиман ворог твого оптимізму і бух тебе довбнею по голові... Скаже тобі, що все то опесь Крат тай що потвердив своїм підписом з симпатичною доніскою „ваш" — се нічо иншого тільки самохвальба, брехни і звичайне пусване тумана сліпим і заголяканим „женщинам" товаришам к цілн полатами своєї дрібної слави. — І як вам се подобалось?

Та займо слово самим інтересованим.

Згадані детективи Крата у статі напечатаній в кількох числах „Укр. Гол." н. з. „Мучениками за соціалізм Кратова", яка є відповідю на буцімчну самохвальбу про його діяльність на заході Канади, пишуть про свого отамана менше-більше так: Приїхав за наші гроші довго доки даний нами робім, наплював нам в очі, казав злюшити ся на свій поворот і ваниав питами назад на схід. На першим мітінгу дав дурниці про рідні кличі і родинні бруди, не пощадивши і рідної сестри (а се ввів!), а коли ...інтерналізували його товаришів предсідателя „Ради Сімох", що чувати з фондом Січинського (сей нещасний фонд!..), то він визнав всіх і вся, пометрашував всіх присутних зі салі і пил шов потім з неї сам, з горло підняти чолом, зі словами: Хто ано Я! На другім мітінгу мав показати товаришам штуку, як творят ся з мами чоловіх (а він до сего майстер!). В сїй цілм з партийні гроші велів закупити довіреним товаришам скінотікон, що мав коштувати 35 дол., за ціну 300 дол., а жадав велів собі дати поручене доповести собі біснес (а кажуть, що товариші фідні...) і через тім заспоролів чимось салю викладів (мабуть належав сн., або на собі дати очевидний доказ переміни в малпу) і повиганяв знов усіх з авдиторії. Потім пишуть літзмісці — поїхав відпочивати на партійну фарму, як годить ся справжньому заслуженому і весово-поставленому мужеві, з відбуваня свій літний відпуск вернув до Венкувера, велів товаришам заплатити заєц, або він, Павло; міг поїхати на дальшу роботу на далі, в теплиший кут, де братія спить ан сі зачаровані велнкани в казці — і дістанши зачітанну від своїх покірних ребят, чкурнув на схід до Віннипегу, де тужно виглядав його товариш Володія з сердешним сталом, що теж стужило ся за своїм пастирем. Finita la commedia — закінчив запира. Вийшло таке:

„Пішла баба на горіхи,
Назбирала штири міхи;
В кождім міху по горіху
Наробила баба сьміху"...

Се були очевидна клевета двох партійників Крата, про се переконує відповідь оскарбленого в 36 ч. „Роб Нар". п. з. „Звідки ся напасть?".

Прошу послухати, що каже п. атаман, бо се ще цікавтійша історія. А хорочім ходить мені о се, аби очистити незвичайно заслуженого мужа, якого так цілло скривдили його власні підданні. Отже прошу:

„Фербей мстить ся на мені за уновкодженє мною його „біснесу". Він належить до иншої господарської спілки.

„Одного разу Спілка доручила Фербеєви змінити чек на $40. Він його змінив, але „обтягнув" собі $10. Опісля доручили йому знов чек на $60; він сим разом „обтягнув" $20. Сходкували $25 на т. П. Д. Франта, поклав їх собі до кишені; те саме зробив з другим шером $25 (мабуть того товариша), а пан збрехав перед Діреацією, що гроші вложив до банку. Вреши нарешті відкрито. На засіданю Дирекції в дан Фербеєви „бобу" з Дирекції обтягнула йому тих $80 з його шерів.

Через 4 місяці його побуту у Венкувері мали (!) на годи довіятись масу „пахнючих цьвіток" з Фербеєвого біснесу. Навіть рідно го шмарга обшахрував на лотах. Продавши ви... то від повних людий і т. д.

„Чуючи се, я пильнував вже його (цікаво б знати, хто Крата пильнує...) і завсігди нарешкалмав матріти йому руки коло нашої спілки, коли пр. хотів вакінчи $100 комішеня за фарму."

Чи треба ще цікавійшого документу? Тут виходить як на долоні: „Ошетив ся Яким з таким!"

Т. Крат знав про „дела" свого партійника, про них знали всі другі товариші і всі мовчали, як вони сей проступник не нарушили честі їх Величества Павла. А чому мовчали? Бо на злодію шапка горить. Бо боялися, що спонукають свого товариша до говоренія; а вони хотілиб, щоби усї мовчали, бо мовчання се золото (а сім випадку треба сю приповідку розуміти дословно).

І тут розкриває ся перед нашими очима ціла безодня брехні, на якій основана вся діяльність наших соціалістів. Люди, що не мають ніякої ціли, бо знають дуже добре, що соціалізм в Канаді являєсь абсурдом, люди, що збанкротували в очах нашого народу, люди, що уміють тільки руйнувати, — накидають ся на проводників темним зарібникам обкрадають їх, як се виходить з їх власних зізнань, відбирають їм віру в якуне будь етику, бо в їх присутности на мітінгах уміють лишень себе лаяти, побиватись і демаскувати як злодіїв. Сї люди мають чоло вважати себе доброділями робітничої класи, мають відвагу накидати ся-на всіх і вся, все критикувати, все реформувати, все мішати з болотом. Своєю кертичною роботою занапастили цілий ряд народних інститутцій, знеохотили народ до гуртового жити, налили серце людям отірвеня, спинили єго в початковім розгоні тай ще суть на стільки безличними, що до сего признають ся вони сего, що все пішло безкарно.

Справді невичерпане є жерело терпеливости і вирозумілости нашого народу. Иньша суспільність таких галанасів, що хочуть жити єї коштом та ще до сего на кождім кроці признають ся, викидає зі себе як заразливу хоробу, або дідкавши ся про їх злодійства віддає їх в опіку сторожи чужого добра, аби їх зробити нешкідливими. У нас та кі інтівідуа ходять в білий день улицями, друть до гори носи, вимахують кулаками і з самовпевненєм голосять: Ану хто відважить ся? І у своїх цинізмі переховують ся: Ми вас стримемо, ми живемо вашим коштом, ми плюємо вам в очі, а ві мусите бути перед нами можливи. — Що, не хочете? Руки по швам і сту лити морду! Ось так, ребята...

Любителі бурлакування.

Англійці придумали новий вид спорту: перекочівку літною порою з місця на місце. В Серрей заложено „клюб кочовників", якого члени на декілька днів, або неділь, літною порою переміщають ся в любителів бурлак переїзжаючи з одного місця на друге в особному, нарочно до сеї ціли збудованому возі. Він сей творить собою маленьку хатину, красу піккругліим, бляшаним дахом і всесторонно у найконечнійшу обстанову.

Довший або коротший час добровільного бурлакування, розуміє ся, залежить від засобів грошевих волоцюгів любителів.

Іноді бувають узгаджувані і гуляния, на які з'їдуть ся з ріжних сторін такі рухомі доми. Збірно місце на такі гуляння звичайно буває вибране. Доколи уладжують спільні прогульки до цікавих місцевостий. В збірних місцях вечерами уладжують любителі-волоцюги вечерниці, концерти, то що, — а все під голим небом.

Трагікомічний случай.

В бостонскім театрі при виставі на італійській мові „Тоски" приключило ся таке: Маріо Каварадоссі і Тоска сьпівають дует. Нараз в задних рядах роздав ся оглушаючий сьміх. Показало ся, що сьміяв ся Італієць. Їх узяли з театру і завели на поліцию. На поліції, трясучи ся прямо сьміху, розказував Італієць, в чім річ. Виявило ся, що Маріови Каварадоссому пукли штани. Залітшись се, граючи партию артистка Тоска, думаючи, що ніхто із сидячих в театрі Америкаців не розуміє італійської мови, відсьпівала в дуже драматичнім місці таку фразу: „Не обертайте ся благаю вас до публики спиною, бо вам пукнули штани"

— **Залізничі** вози для дітий. — Американці внали на оригінальну думку збудувати окремі залізничі вози для дітий, щоби уприємнити і улекшити їм довші подорожі. В возах всїх находить ся їдальня, тоалєта, спальня і ламвочна. На ковіриї в пузкі ливати в стіни заліплені м'ягкими обитєм, щоби діти силаючи не набивали собі надто великих гуль.

— **Економічна** сила чорного населення в Америці. Недавно відбув ся в Філядельфії, Па., зїзд національної ліги Нігрів в Америці з якої звіту виходить, що Нігри в протягу 50 послідних років від коли увільнили горожанську рівноправність, зросли дуже на економічній силі. Вартість власности Нігрів в Злучених Державах виносить тепер 700 мільонів долярів, отже Нігри посідають сегодня більше маєтків, ніж ціла хліборобська людність в Росії. З початком горожанської війни жило в Злучених Державах 4 і пів міліона Нігрів — а з сего 3 міліона 600 тисяч були невільниками. Нині в Злучених Державах є 10 мілїонів Нігрів — з його числа тільки 30 процент анальфабетів. Земельна власність Нігрів виносить 2 мілїони акрів, що рівнає ся майже поверхні цілоі(ї) державної держави Савт Каролайна.

Циган в огірках.

Сидить циган на городі
Темненької ночки;
До блескавки вибирає
Чужі огірочки...

Та все собі промовляє:
Блесни, Боже блесни!...
А Господар його в саду
Як вилами свисне...

—А сто бісів в твого батька
Та у твої груди!...
Розкралили мою правою!...
А що тепер буде?...

„Ой батечку, голубчику!
Чините як, знайте!
Тільки прошу вас, пан-(отче,
За пліт не кидайте!

—Отжеж кину! „Бій(ї)тесь
(Бога!"

—Кину бісів сину!
Підняв цигана на руки,
Та й через пліт кинув.

Підняв ся вражий циган,
Та як зареготче:
„Мені того й бракувало:
Добраніч Панотче!"

Найгарніщі книжки до читаня.

Тарас Бульба	30 ц.
Під мою вальс	20 ц.
Збірник байок	25 ц.
З житя первісного чоловіка	25 ц.
Маруся	25 ц.
1001 ніч 3 томи	$2.00
Права Канади	35 ц.
Нетри	$1.00
В неділю рано зілє копала	90 ц.
Кобзар Т. Шевченка	60 ц.
з образками	$1.00
Половений на Кавказі	15 ц.
Історія боротьби віри з наукою	50 ц.
Князь і жебрак	50 ц.
Кровавий шлях	40 ц.
Козацька помста	40 ц.
Найкрасші пісні	15 ц.
Збірник народних пісень і коломийок	25 ц.
Домашня кухня; наука як варити і печи	75 ц.
Історія України, з прекрасними образками в оправі	$2.75
Провідник, практичний підручник до науки англійської мови без помочи учителя	$1.50
в оправі	$2.00
Що сталось ся з австрійським престолонаслідником Рудольфом	60 ц.

Вийшов з друку Великий Ілюстрований Загальний Каталог книжок і музичних інструментів грамофонів і рекордів 170 сторін — висилаємо даром.

Ruska Knyharnia
850 Main Str. Winnipeg.

ГАРМОНІЇ!

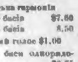

Віденська гармонія

19 клян, 6 басів	$7.00
21 клян, 8 басів	8.50
Сталевий голос $1.00	
10 клян, 2 баси одноряднa	$3.75
10 клян, 4 баси	$4.75

Ruska Knyharnia
850 Main Str.
Winnipeg, Canada.

Читайте і передплачуйте Канаду.

КУПУЙТЕ ШЕРИ
в Руській Видавничій Спілці
яка видає
руську тижневу часопись „КАНАДУ"
Інкорпорований капітал Руської Видавничої Спілки виносить $20,000.
Шери продають ся по $1.00 (одному долярови) один.
Кождий Русин повинен купити собі шер в нашій Спілці і стати членом нашого видавництва та інтересуватись його розвоєм.
По всякі інформації пишіть на адрес:
„CANADA"
261 Fort Str. Winnipeg, Man.
Ширіть і передплачуйте часопись „КАНАДУ."
Передплата виносить тільки $1.00 на рік.

КАНАДА

часопись просьвітна, економічна і політична виходить кождого тижня у вівторок.

Видавці: Руська Видавнича Спілка в Канаді.

Річна передплата	$1.00
За границею	$1.50
Поодиноке число	5 ц.

Адреса Редакції і Адміністрації: „КАНАДА" 261 Fort Street Winnipeg, Man.

CANADA
Ruthenian Weekly
Published by RUTHENIAN PUBLISHING CO. Ltd. of CANADA
[illegible] — president
[illegible] — vice-president
[illegible] — secr.-treas.
[illegible] — editor.

Subscription Per Year	$1.00
Foreign Countries	$1.50
Single Copies	5 ct.

For advertising rates and all business matters address RUTHENIAN PUBLISHING Co. Ltd. 261 Fort Str. Winnipeg, Man.

УВАГИ.

Ліберали в страху.

(Докінчене.)

„Фрі Пресс", та ліберали в Манітобі, Саскачевані і Альберті бачуть, що стали на доминке. Вони бачуть, що своєю політикою та ворожим становищем проти нашого населення, (як рівнож і прочих народностий) та його слушних домагань, зражали собі руських поселенців, які з'уміють при будучих виборах віддячити ся своїм ліберальним „добродіям". Вони сподіють ся (і вельми слушно!), що при слідуючих виборах ані Русини, ані Поляки, не підопруть їх своїми голосами — і через те вкичуть „ґвалт" та крутять на всі боки, стараючи ся „вияснити" своє становиско до нас, та на місце Русинів, найти собі нових прихильників.

Ліберали знають, що Русини відрубно, самостійно нич їм не вдіють і через те сьміяли ся вони до тепер зі всіх змагань, жалів та нарікань наших. Та коли тепер у нас зачалась робота компромісова, 'луч. на з тими, які попирають та сповняють наші домагання, се є з консерватистами — вони з цілою злістю накидають ся на сю роботу вглядно на ci „речника", се є на нашу часопись „Канаду", та всякими видумками стараються уменшити її значіне.

Сї напади однак повинні як раз вияснити Русинів в тім що як наша часопись, так і робота, яку з нею зачались мо, є на добрій „дорозі, бо веде до здобутя сили, та тих прав, які нам як горожанам краю належать, а яких ліберали хотять нас позбавити.

Справу шкільну поставили на першім місці, на першім плані у нас не повинні близькі вибори, як оповідає в своїх читачів ліберальна „Фрі Пресс", а на се місце поставили ті самі ліберали; поставив міністер Бойл в Альберті, та заних манітобських лібералів на двомовну систему шкіл в Манітобі.

„Фрі Пресс знає дуже добре, що справа шкільна вже не від нині нас інтересувала та що ми від ряду літ всегда обстоювали двомовну систему шкільну, отже балакане, що видвигнене на дневний порядок справи шкільної, се тільки діло консервативних політикерів, не має цілковито місця. — А що консервативна партія звязала себе-прихильною двомовній системі шкіл та нашим домаганям, має певне право домагати ся нашого поперта і на таке може певно числити з нашої сторони, без огляду на те, чи лібералам се подобаєсь, чи ні.

О що лібералам в дійсности розходить ся, се видно з дальшої писанини у „Фрі Пресс", там пишесь, що Русини і Поляки в провінції Манітобі поділені на дві фракції, на два табори: Перший табор, — се католики, яких репрезентує часопись „Канадійський Русин" — і люди, які належуть до сего табору, хотіли б мати у провінції школи сепаратні; другий табор складаєсь з груп національних, які тільки мріють про відбудоване України та Польщі, та які між собою ворогують; вони не признають себе канадійцями в тісім; глядять на себе самих як на утікачів, та лише очікують хвилі, коли їх краї в Европі віднискають свободу. — А дальше кінчить „Фрі Пресс" так: — можна симпатизувати з мріями і потупляти тиранів, які гнетуть Русинів, Поляків та иньші народи в Европі, — але не можна сим утікачам віддавати до розпорядимости школи, і населене Манітоби повинно ще раз на все покінчити з сим питанем....

Повища писанина в „Фрі Пресс" найліпше вказує на те, о що лібералам розходить ся; представивши нас як утікачів і тільки як тимчасових гостий в сім краю, накликає англійське населене сеї провінції, щоби воно поступило з нами, як з утікачами та тимчасовими гістьми, значить ся, щоби не зважаючи на наші домагання, перейшло над ними до порядку дневного та не допустило до того, щоби ми мали голос і вплив на наші школи і прочі справи в сім краю.

— Нехай ліберали з „Фрі Пресс" не журять ся тим, що з нами буде в будучности. Сам редактор „Фрі Пресс" не є ліпшим гостем в сім краю від нас. Ми найшли пристановище в сім краю, тут працюємо, тут ми стали горожанами і нам таким розходить ся о добро, розвиток і добру славу Канади, не меньше як лібералам від „Фрі Пресс". Ми голосимо з тим, що як наші діти, так і ми повинні учитись і знати англійську мову як доминуючу, як урядову в Канаді, бо для нашого власного і наших дітий добра вона є конечною і о се ми самі стараємось і забігаємо більше як пани ліберали, однак, хоч-би ради самого знаня, та образованя ми повинні знати і свою мову та минувшину і еї не забувати, а набувати рівномірно з прочим знанем. Ми є горожанами сего краю і хочемо мати голос в управі своїми власними справами та в управі цілим краєм і всякі злобні та неправдиві напади лібералів, мусимо напятнувати як крайно провокаційні.

Консервативам рівнож розходить ся о добро Канади, може навіть більше як панам лібералам; і чи вони там, що приязно відносять ся до Русинів та їх домагань, спроневіряли ся Канаді? Чи міністер просьвіти в Манітобі п. Колдвел перестав бути Канадийцем через те, що відносить ся приязно до просьвітних жадань Русинів та дуже добре висловлює ся про руських учителів? — Сему не вірять і самі ліберали та кричуть на консерватів лише тому, що сї як раз проти їх волі, проти їх забаганок позбавити Русинів їх прав, противно відносять ся до Русинів та їх домагань дуже приязно. В суперереч нападам ліберальної преси, минувшого тижня сказав міністер Колдвел так: ... Публичні школи в Манітобі суть в добрім стані..., що до руських учителів, то я знаю, що руський учитель, котрий має третої класи цертифікат, може і говорить по англійськи так добре як перший-ліпший Англієць..."

Повисше вказує найліпше на те, що ліберали за всяку ціну хотять повалити консервативний ряд в Манітобі, а по поваленю сего, допускати ся в Манітобі, над Русинами таких нагальств як се роблять ліб. в Альберті. Однак Русини повинні дати сим панам слушну відправу, та показати, що вони порозуміли злобні наміри лібералів вглядом себе і з'уміють як слід боронити своїх прав.

Ми віримо, що при найближчих виборах не знайде ся ні один руський голос на лібералів, як явних і отвертих ворогів нашого народу.

КРУТЯТЬ НА ВСІ БОКИ.

Від часу появи нашої часописи „Канади" нема майже ні одного числа вінніпеґської „Фрі Пресс", в якім би не говорилось то про нашу часопись, то про школи і п. Бойла в Альберті, то знов про Русинів та двомовні школи в Манітобі. — Видно справа дуже інтересна не тільки для нас але і для панів лібералів.

На таке інтересоване ся русько канадийськими справами, ми-би нич не говорили, коли-б редактори та інформатори „Фрі Пресс", були джентельменами та представляли справу в правдивім сьвітлі, а не як дотепер, перекручували факти та всю справу обертали другим кінцем.

І так: „Фрі Пресс", відповідаючи на наші закиди в справі поступованя п. Бойла з руськими учителями в Альберті, говорить без сорому, своїм читачам, що Русини хотять для себе якихось „екстра" прав та „екстра" шкіл, та, хотячи проти Русинів звернути всю акцію говорить", що для Русинів не можна робити спеціальних уступок, бо в Канаді суть всі народи рівними.

Очевидна річ, що говорене про щось там „екстра для Русинів се чиста видумка, бо Русини не домагають ся цілковито, щоби для них роблено щось спеціяльного, а противно вони хотять і домагають ся тільки справедливого і рівного трактовання їх з другими горожанами Канади.

Якихсь спеціяльних „екстра" прав для нас, ми не тільки що не хочемо, але й будемо проти таких екстра законів для Русинів як найострійше виступати та проти них оборонятись. Бо такі „екстра" права якими почестували ліберали Русинів в Альберті цілковито нам не по нутру і такими спеціяльностями нехай ліберали честують самих себе, або нехай заховають для кого иньшого. А ми прості собі, то й вдоволимо ся простими, рівними істнуючими вже правами, без жадних „спеціяльностий".

„ОСЛЯЧІ ВУХА".

Вінніпеґська ліберальна „Фрі Пресс" надрукувала промову міністра просьвіти в Альберті, Бойла в Едмонтонськім парламенті, в якій сей послідний назвав всіх Русинів-Українців Росіянами, себ-то Москалями, а нашу українську мову діалектом московської...

Свою бесїдою „ліберальний міністер просьвіти в Альберті, видав найкраще сьвідоцтво своєї глупоти. — У нас, у школі коли б учитель запитав послідного штубака, що ледви вміє читати: хто ми є, так він би відповів, що ми Русини-Українці, а наша мова руська або українська. Колиб сего наш найпослідніший школяр не знав, так учитель за таке незнанє певно приправив би йому „ослячі вуха" на сьміх, встид та ганьбу перед другими учениками. А в Альберті чоловік, що засідає в парламенті, чоловік, що має послати знанє, чоловік, який є вождом знаня та просьвіти в цілій провінції — се є ліберальний міністер просьвіти п. Бойл — не знає того, що знає перший ліпший дурак — що знає перший ліпший школяр, а се, не знає того, що ми є Русинами а не Москалями.

Ослячі вуха ліпні строве просьвіти, Бойлови, треба приспити на погорду, на сьміх цілого сьвіта за його незнане, за його глупоту.

Ослячі вуха належить причепити рівнож редакторови вінніпеґської „Фрі Пресс", за те саме незнане бо передруковуючи бесіду Бойла, не дав найменшої замітки, щоби спростувати глупоту або уминну злобу плесету про нас Русинів. Бо тільки безмірна глупота або огидна злоба поли кувала Бойлови брати нас за Москалів а редакторови „Фрі Пресс" те саме без замітки повторати. — За глупоту „ослячі вуха", а за злобу, яка виміряна тільки на те, щоби нас в Канаді трактувати як несимпатичних, диких Москалів, належить ся від канадійських Русинів для сих ліберальних панків ганьба і слушна відплата...

Нехай ліберали в Альберті та Манітобі тримають з Росіянами-Москалями, а ми Русини-Українці будемо тримати з тими, котрі мають більше розуму, та знають хто ми є!

Увага!

Звертаємо увагу всім інтересованим, щоби всі листи та посилки до нашої часописи адресували так:

CANADA
261 Fort Str. Winnipeg Man.

Дістаньте безплатну **ФАРМУ**
в великій канадийській провінції
МАНІТОБІ
де
панує добробит.

Манітоба є славною через свою богату землю, котра родить найкрасшу пшеницю в сьвіті, а також і всяке друге збіже — овес, ячмінь іт. п. —і найкрасшу огородину в сьвіті.

Манітоба була першою провінцією Західної Канади, що приманила поселенців, а будучи найдавнійше заселеною она дає нагоду до успіху своїм поселенцям, телефонами, дорогами і т. п.

Кождий фермер, що займає ся мішаним господарством і плекає худобу, безроги, вівці і кури, або огородину і молочарські продукти, має найбільший ринок в Західній Канаді. Все що фермер продукує зараз ипу купує ся і заплатою по добрій ціні місцевими купцями.

Безплатні Гомстеди, що складають ся з 160 акрів, роздають ся поселенцям урядом і багато Русинів розпочали фармерство на сій земли і тепер стоять на добрім становищи.

Єсли хто не хоче зараз розпочинати роботи на своїй фарми доки не пізнає обставин краю, той може легко знайти роботу на якій будь другій фармі за добру платню. Опісля набувши практики може мати свою власну фарму.

Манітоба має ще досить місця на тисячі поселенців, бо Манітоба є дуже велика провінція, рівна кільком європейським провінціям взятим разом. Приїзжайте до Манітоби і будьте пожеланими.

Напишіть що нині за гарною ілюстрованою книжкою про Манітобу. Она вам буде вислана БЕЗПЛАТНО если ви напишете до:

Department of Agriculture
Winnipeg, Manitoba, Canada.

Вісти з Канади.

Наші агенти:
W. P. Hrusaowy, P. O. Sclater, Man.
[illegible] K. Slipetz, Ethelbert, Man.
[illegible] J. Marciniw, P. O. Mink Creek, Man.
Mykola Ogryzlo, Sifton, Man.

Вінніпеґську невіньку обрабовано на улиці в Торонто. В неділю вечером обрабовано п. Мей-Лове з Вінніпегу, яка їхала до містечка Малон на похорон своєї матери. Рабунку доконало двох розбишак на широкій і ясно освіченій улиці Йонґ, забираючи їй торбинку в котрій находило ся 50 доларів в грошах, по дорожний тікет та всяких речей на суму 600 доларів. Канадийський посліпив на ногів моторних, знав в тім часі перевізного бюро, а також на крик наказаної [illegible] і поліцией, однак дуже вже запізно, бо розбишаки встигли утекти.

Буря в Форт Вілям. В неділю 21 с. м. навістила сильна буря, місто Форт Вілям і Порт Артур. Буря висадила богато вістових шиб і поперевертала комини. Школа значні бурею не дуже велі.

6 місяців вязниці. В Саскатун засуджено на шість місяців вязниці В. Робінзона, який був членом злісної банди розбишак, котра орудувала по многих містах західної Канади. Робінзон признав ся, що зі своїми товаришами-злодіями обірав в протягу одного місяця чотири доми в Саскатун, передше був учасником в 12 случаях краденя і рабунку в місті Редмайнт. Підчас розправи Робінзон не сказав і одного слова на свою оборону, а вирок приняв цілком холоднокровно.

Вчера найдено на треці Сібірскої зелізниці в Форт Вілям, Онт. тіло мертвого чоловіка. З грошевої посьвідки (money order), яку при нім найдено, довідались що називає ся Франць Григорчук і походить з Галичини. Догадують ся, що його переїхав трен.

Сун Ят Сен В Канаді

Др. Сун Ят Сен бувший провізоричний президент Кінської републики, недавний провідник ворохобні проти президента Юан-ші-кая прибув до Канади. Його пізнали кравці, помимо того, що оголив собі вуса та змінив вигляду Він є в дорозі до Англії і має спасати своїх приятелів, що боїть ся перебувати між воюючими кравцями (?) помимо того, як прихильники Юан-ші-кая, можуть його кождої хвилі замордувати.

Москаль арештований за морд[ерство]. З Ванкувер доносять, що тамошний судовий перево[дч]ик Бікольов зістав арештований на підставі оскарження о убійство свого приятеля Сімонова, який тут дорабив ся досить значного маєтку. Бікольова оскаржено брат убитого В. Сімонов, котрий зізнав в суді, під присягою що Бікольов котрий отримав від свого спільника Даньнарова 1000 долярів яко заплату, за убите Бікольов.

До 1. сентебра вислано через Саскатун на захід 1,467,095 бушлів пшениці. Опріч сего 100 других вагонів наладованих пшеницею стоять готові до відїзду. Значить, що жнива і погода сего року фермерам допесли.

Альмогамія серед жіноцтва Між жіноцтвом міста Монтреал шерить ся незвичайно мімьство. Минувшого року засуджено судово за пянство 1.700 жінок. Се надзвичайне прикрий обяв, бо грозить правдивим нещастем сотням родин, коли жінки, яким в родинному житю припала відай чи не найважнійша задача, віддають ся гріховному налогови, який забиває в людині всякі шляхотнійші почування та особисту гідність і спричиняє матеріальну руїну.

Знижено ціни їзди до Америки. — Тому, що емігранійне товариство „Канадіян Пацифік, знизило ціни їзди до Америки. Зробили те саме іньші еміграційні бюра, а іменно Гамбург-Американа Австро-Америка. Ціна їзди до Америки 3-ою класою буде виносити тепер 120 корон.

Корабель затонув ся. Минувшого тижня американський корабель „Стейт оф Каліфорнія" наїхав на Тихім океані, недалеко берегів Аляски, на підводну скалу і затонув ся. З подорожних згинуло 32 осіб.

Цісар купує землю в Канаді. — Німецький цісар Вільгельм II. та богато других визначних Німців купують землю в Бріт. Колюмбії та ґрунтові парцелі в місті Ванкувер. До тепер сї німецькі пани закупили вже землі за кілька сот тисяч дол. Сї закупна поробив німецький цісар на руку баронa фон Альвенслебен, що довший час перебував в Ванкувер, як німецький конзуль.

Вожд суфражисток їде до Америки. Пані Панкгурст в Льондону, що то недавно тому устроїла була в арешті голодівку, щоб тільки дістати ся на золоту свободу, забажала пуститись на аґітацію по Спол. Державах. Має сюди приїхати в жовтни, щоб однак правительство не завернуло її з ниі з поворотом, поїде вона, як кажуть, під иньшим іменем і до котроїсь з малих пристаний щоб в сей спосіб перехитрити чуйність американської поліції. Є се одна з головних представительок жіночого руху до рівноправности з мущинами.

П. Карманський.

МАЛПЯЧЕ ЗЕРКАЛО.

(Листи з Канади і про Канаду до „Канади".*)

Мої перші кроки на канадийській землі.

(Дальше).

Від сеї пори я, стрічаючи на улиці якусь поважного роду, [illegible] причини не шукаю ніколи „стріт-кар[illegible]", або не склониться близше з покупою, беручи собі примір з одного старокраєвого катехита, [illegible] не стрічатись з жіночою породою, не купує в склепі, де продає дівчина, не носить [illegible] жіноча рука і не [illegible] на першого [illegible], [illegible] терпцями і гроші [illegible] його жінка. ([illegible] терпцями [illegible] і проявлялось у него звичайно перед першим).

Коли я поробив всі ті зміни і освоїв ся з новим містом і житєм, я затужив за кавярнею, за знайомими, за глибокими фільософічними розмовами при чорній каві і став розглядати ся за своїми людьми. Кофейні тут нема і тому не міг я заложити більшого гуртка наших інтелігентів, тим більше, що вони розбиті на атомові кружки, які у нас в старім краю сидять тільки в корчмах і кафе. В кінци мені повелось розвідати, що [illegible] находить ся все при сій улиці, яку [illegible] бруюкуть. Я дізнав ся в бюрі праці, де як раз тепер находить ся улиця в сїй стадії і вибрав ся сюди в обідню пору. Я не завів ся. Кільканайцятьох товаришів університету, або з гімназії як раз сиділо при купах зі своїми дівчатами і муфлями, і міщали свій „bread hard" (не сей Брет Гарт, що пише). Втімились якось сярани і пропонували мені свою протекцію на сходу пристати до їх бюра, але я подякував за їх щиру дружбу і прихильність, виповідаючи ся сим, що мою роботу у 55 часописях канадийської України. З сеї пори я все, затуживши за товариством, кофейною і інтелігентною розмовою, ходив в порі обіду до сего уряд. насина. Ми розмовляли про Будзиновського і Петрушевича, про гімназіальних директорів „сушних і невареных", про університетські виклади з рутеністики, які істнували у Львові ще тому 10 літ, про найновійші появи на літературній ниві, як про поезії Голубця, Галі Зазулі, Павла Сиутки (а через всознанцію і Шпитка) про найновійший переклад поеми Твердохліба на французьку мову, за що перекладчик (Твердохліб) дістав високий гонорар від паризьких видавців-Цукерандля і Манішевського, [illegible] Барчанка і пр. і пр.

А тепер скажу дещо виключно про себе.

Як звісно панам читачем українських часописей в Канаді, Стейтах, я начав і скінчив курс [illegible] осьвіти у Вінніпегу. Від сего часу не роблю нічого. Перепрашаю! Я продукував ся одного разу на сцені перед десять-тисячною товпою і мене висвистали..... Я мав великий жаль до земляків за сю негостинну гостинність, але коли я пожалував ся одному приятелеви, до якого маю довіре (а се дуже рідка річ тут в Канаді), дізнав ся від него, що в сей спосіб тут дають слухачі вираз свому одушевленю. Я простив землякам і знов зжив ся з ними. Але я не міг якось здобути серед тутешньої громади якогось значіня. І знов пояснив мені довірений приятель, що тут лиш сї імпонують, що є грубими і високими, та вміють на память цілий словар невдоволених цензурою висловів. Горе мені маленькому .. Купив собі 18 фунтові „американи", від яких попухли мені за два дні ноги до того степеня, що я підріс на цаль з половиною, а відтак і маринарку, що містить на раменах 3 кільо вати і є така широка, що в неї можна вмістити кромі мене цілу бібльотеку найбільшого критика Евшана і его челядника Грицая.

Щойно тепер 55 наших часописий іменувало мене по 15 разів кожда професором тутешнього унр. університету з місячною платнею 250 доларів (читай: 1250 кор.), з помешканєм, чищенєм черевиків, праним шматя і їдженєм. Я вчислив сї „appointment'и", зсумував получені з ними доходи і вийшло, що за рік куплю собі Ітона і Сп. Та нимо сего, знаючи з досьвіду, що тут кождий кромі головного має ще й побічне занятє, я постановив розглянутись і за ним. Занять тут богато. Та більше припало мені до вподоби занятє на стрічках неїв і полісменів, яке від часу гостини в вашім місті одного пастушо-індіанського царя увійшло так дуже в моду, що тепер займають ся сею роботою усї школярі (сей предмет науки зроблено в тутешніх школах на сей рік головним), всі дівчата, всі „лейдіс" і всі мущини дорослі, від студентів університету почавши, аж до банкирів і учених в гору. Подобалось мені ще друге симпатичне занятє, яке я бачив в кількох виставових вікнах. А полягає воно на дуже простій роботі і скоро можна єго ананувати. В вікні фризієра сідає дівчина обернена до публики відворотною стороною малюючи руч на другої дівчини причісує цілий день, „з ранку до вечера, з вечера до ранку" єї довге волосе, що сягає аж до підлоги. Я постановив підождати аж підросте мені моя поетична чуприна, а тоді вже пошукати собі таку роботу.

Well..... поки відросте волосе, похожу я терпеливим читачам по канадийській Україні і опишу [illegible], що я бачив в часі свого безробіття. Правдивої міської Канади я ще не бачив, але маю честь і нагоду пізнати еї в еї типових представителях із сих українсько-канадийських часописей, яких імя: 55.

Я пізнав видіяння всіх живих мертвих і ненароджених 77 українських товариств у Вінніпегу (се було дуже легко, бо ті самі люди є видавцями усіх видань [illegible]); я пізнав по одному примірникови українського вінніпеґського поета, журналіста, ученого, лінгвіста, фільософа, адвоката, інспектора від [illegible], і емігрантів, националів, радикалів, соціялиста, джека, гумана, пивниці, [illegible] (радного), [illegible], архипатриарха, учителя, католика, пресвітерианина, баптиста, [illegible], протестанта, православного, масона, атеиста і крука. Рідко до котрої породи довело ся мені найти одного два штирьохів; з вийнятком послідного фаху, який управляє тутешні Україні з малими вийнятками усї. І набуть ся народна організація має тут найкрасші вигляди і будучність.

Р. S. Мушу згадати ще про одну незвичайність Вінніпегу. Се одиноке місто, яке я знаю, від Местися Городка Ягайлонського почавши, що не має жадного памятника, ні одної статуї. І мені се місто незвичайно заімпонувало тим, що не найшов ся ні один [illegible], чи живий ідол, який би єму зімпонував. Се рекорд.

Коротко: Вінніпег, а так само і ціла Канада зі Стейтами разом мені незвичайно подобались. Все мені тут симпатичне. Симпатичний пан міністер просьвіти (его імени я не вчив [illegible]), що замість велїти мені стояти у своїм передпокою пять годин, приймав мене після півгодинного дожидання і навіть попросив сідати (За таке само [illegible] нашого міністра [illegible]); симпатичні мені [illegible], з якими маю честь знатись і з якими сходжу ся в неділі по вечірні на лєбота на прерія з серед міста; симпатичні мені „чайномени" їх християнське імя: Китайці, що з грачности перуть мені біли і беруть за [illegible] тільки по короні від штуки; симпатичні їх жінки і сестри, що славять ся на цілий сьвіт своїми міністерськими [illegible]; симпатичні ліберали, що проголосили кличі: української мови як було, нет і бить не может. Симпатичні купи з Куликова, що носять капелюхи по 15 доларів, словами: сїмдесять пять корон і такі грубі бранзолети, що можна на них причепити тутешніх буйволів які мені так само симпатичні; симпатичні і університети, на яких зачинають науку від першої латинської деклінації, симпатичні [illegible], які тут роздають даром; симпатичний долар, якого ще не мав приємности бачити у симпатичні [illegible] українські могарі і адвокати; симпатична англійська горлосучна мова, [illegible] розширяє собі губу по пів [illegible] з одного і другого боку; симпатичні українські „стріти", де все дають завтра даром; симпатичні — well..... мені все тут симпатичне. Я так все тут полюбив! Моя душа сьміє ся до кождого стрічного банкира і „байбе" до кождої міс в фалковими очима, і якби мала рамена, обнимала б всіх і вся. В моїм серці все тепер [illegible] і я сьмію ся до цілого сьвіта і є цілим сьвітом. Я такий вдячний Мр-ви Марк-Твейнови, що він прийняв мене до своєї вітчини, де людям вільно сьміятись (хоч вільно і плакати!) Я такий вдоволений з сего, що в мене буде тепер вдоволений наш геніальний критик Огриньй і російський критик Филиппов, а що найважнійше, естетичний Торквемада Евчєгар, що видав був указ проти українськолїщлизму і тим мене зоратував від загляди!

О, я вельми вдоволений!.....

(Дальше буде).

КАНЦЕЛЯРІЯ НОТАРІЯЛЬНА
Ю. МАЧУЛИ
ПОЛАГОДЖУЄ СЛІДУЮЧІ СПРАВИ:
[illegible]
Ю. Мачула перебрав офіс від Тео. Стефаника.
Пишіть або приходіть:
GEO. MACZULA
NOTARY PUBLIC & COMMISSIONER.
856 Main Str. — Phone St. John 1766.

Замовляюча картка на „Канаду".

„CANADA" 261 Fort Str. Winnipeg, Man.

Ruthenian Publ. Co. Ltd.
261 FORT Str. Winnipeg, Canada.
Прошу о [illegible] „Канади" [illegible] від ....
....
Імя.....................
Адреса.....................
Почта.....................

Гр. ТОЛСТОЙ.

Полонений на Кавказі.

Правдива подія з російського.

— Харашо Урус! (Добре, Росіянне!)

Но шаль Шілін нічого не розумів з его говореня і лише просив:

— Пити дайте, дайте води.

Чорний Татарин сьмієв ся.

— Хорошо, Урус — і дальше оповідав.

Шілін показував устами і руками, що хоче пити.

Вкінци зрозумів его Татарин. Голосно засьміяв ся, виглянув на подвіре і крикнув:

Діна!

— Хороша, лелівотна мало тринайцятьлітна дівчина, подібна з лиця до чорнявого Татарина, надбігла на его поклик. Видно, що то була єго дочка. Она мала також чорні блискучі очі і милі черти лиця, одягнена в синьої сорочки, з широкими рукавами, без пояса. Рубець, перед сорочки і рукава були обшиті червоною єдвабною. Мала штани і черевики, а по них другі, більші з високими халявами; на шиї носило кільканадцять срібних півкарбіців. Голова не була прикрита, коси чорні, а в них стяжка з монетами і срібний рубель.

Отець щось їй приказав. Она побігла і вскорі вернула з малим блящаним збанком води. Подала Шілінови воду, сіла на пяти і так зігнула ся, що коліна стояли майже вище плечий. Так сиділа з широко отвореними очима і дивила ся на Шіліна, як на дику звірину, коли він пив воду.

Шілін віддав їй збанок. Як дика коза відскочила від него. То бачило єї вітця. Він післав єї ще кудись. Вона зібрала, побігла і принесла прісного хліба на округлій дощці, сіла знов як перше, зігнула ся і не-здно дивила ся на Шіліна.

Татари відійшли і двері замкнули ся знов.

В скорі прийшов до него наймит і крикнув:

— Гей, паню, гей!

І він не умів по російськи. Однако Шілін зрозумів, що він кличе єго кудась іти.

Шілін спробував іти з дибами, шкутильгав, не міг добре ступити і мусів на бік ставляти ногу. Коли вивів єго з шопи, він побачив татарське село, десять домів і мошею зі стрункиим мінаретом. Коло одної хати стояли три осідлані коні. Хлопці держали їх за поводи. З тої хати вибіг скоро чорнявий Татарин і почав махати Шілінови рукою, аби ішов до него. Він сьміяв ся, говорив щось своєю мовою, обернув ся і зник в дверах.

Шілін ввійшов до хати. Хороша кімната: стіни гладко вимащені глиною. Вздовж передньої стіни лежали пухкі подушки, бічні стіни були обвішані дорогими диванами, а на диванах висіли рушниці, пістолети, шаблі, всьо в срібній оправі. Коло одної стіни стояла мала низька піч. Помости не було, однако земля була чистенька як стіл; ціла перша половина була застелена коцом а на нім були розпростерті дивани, на котрих лежали подушки.

На диванах сиділи в самих черевиках, без верхних білызних, Татари: чорнявий, рудий і три гості. За плечима у кождого лежала мягка подушка, перед собою на малій, округлій дощині мали пшоняні плацки, розтоплене масло в мисчині і татарське пиво — буза — в збанку. Їли руками, їх пальці були замащені.

Чорнявий відлав ся і велів посадити Шіліна поріч, але не на дивані а на самій земли; відтак сів знов на своє місце і частував своїх гостий плацками і бузою. Наймит показав Шілінови місце, де мав сісти, стягнув свої кальці і поставив їх коло дверий до раду з черевиками инших і сів на коні коло господаря, єму аж слина текла, коли бачив, що они їли.

Коли Татари з'їли плацки з'явила ся господиня в такій самій сорочці, як ся дівчина; голову мала заслонену хусткою. Забрала, що не доїли і поставила перед гостий мидницю і воду в збанку з вузкою шийкою. Татари обмили собі руки, зложили їх і поклякали до молитви. По молитві наступила коротка нарада. Відтак почав один з Татарів-гостий говорити до Шіліна по російськи.

— Тебе — сказав — взяв в полон Казі Мугамед — і показав на другого Татарина — а Амбдул-Мурад відкупив тебе. — При послідних словах показав на чорнявого.

— Тепер Амбдул-Мурад есть твоїм паном.

Шілін невідзивав ся.

Тепер почав знов говорити Амбдул-Мурад, показував на Шіліна і повтаряв часто слово.

— Вояк Урус, харашо Урус?

Віттак відозвав ся товмач.

— Він позволяє тобі писать до дому, аби прислали за тебе викуп. Скоро дістане гроші, пустить тебе на волю.

Шілін подумав і спитав:

— А кілько він хоче?

Татари нарадили ся і віттак сказав товмач:

— Три тисячі рублів.

— Ні — відповів Шілін — так богато не можу дати.

Абдул зірвав ся з місця, почав вимахувати руками і говорити до Шіліна. Єму здавало ся, що Шілін его розуміє. Відтак знов спитав товмач:

— А кілько ти даш?

— Пятьсот рублів.

Знов розпочала ся розмова між Татарами.

Дрожачи з гніву став Абдул кричати на рудого.

Але той прижмурив очи і цмокнув.

А вкінци втихомир ся, а товмач сказав:

— Пять сот рублів викуп за мало. Пан сам заплатив за тебе двіста рублів. Тільки єму був винен Казі-Мугамед. Замість гроший взяв тебе. Три тисячі рублів; з того не можна нічого опустити. А як не зовсім заплатиш, то побють тебе нагаями і вкинуть в яму.

— Е,— подумав Шілін — тут було би ще бути боягузом. — Він встав і сказав до товмача:

— Скажи єму, що не дістане нічого, коли гадає, що зуміє мене застрашити. Не буду навіть писати за гріши. Я перше не бояв ся вас, не бою ся і тепер.

Товмач оповів їм то і всі стали знов говорити і радити ся.

Они довго говорили. Вкінци відлав ся чорнявий і приступив до Шіліна.

— Урус — сказав, — Ти джігіт а тебе Урус. — Джігіт означає в їх бесіді хороброго чоловіка. Він засьміяв ся і сказав щось до товмача, а той обернув ся до Шіліна з словами:

— Маєш дати тисяч рублів.

Шілін стояв на свойм.

— Більше як пять сот рублів не дам. Як мене убєте, то й того не дістанете.

Татари говорили з собою, вислали кудась наймита і дивились на Шіліна, то на двері. Наймит вернув, а за ним ввійшов ся грубий, босий, обдертий чоловік також в дибах.

— Ох — зітхнув Шілін, пізнав Костиліна. Оно й его зловили. Они сіли побіч себе і почали собі оповідати, що з ними стало ся; а Татари мовчали і приглядали ся їм. Шілін оповів перший як, єму пішло, а Костилін сказав, що єго кінь не міг бігти, а рушниця спалила і що як раз Абдул дігнав его і взяв в полон.

Абдул піднив ся, показав на Костиліна і щось сказав. Товмач пояснив їм, що мають того самого пана. Хто постарає ся скорше о гроші, той скорше буде на волі!

— Диви ся — сказав він так до Шіліна. — Ти гнівиш ся, а твій товариш цілком спокійний. Він написав до дому і єму пришлють пять тисяч рублів. Тому будуть єго добре кормити і ніхто не сміє єму кривди зробити.

Шілін відповів:

— Мій товариш може робити, що хоче. — Він певно богатий, а я ні. Що я сказав, при тім стою. Можете мене убити, то не поможе вам нічого, о більше як пять сот рублів навіть не пишу.

Всі мовчали. Нараз підняв ся Абдул взяв з руку малу скриньку, витягнув з неї перо, пусинфинерку і чорнило, положив то все перед Шіліном і сказав:

— Пиши!

Заявив, що пристає на пять сот рублів.

— Зараз — відозвав ся Шілін до товмача — скажи єму, аби нам дали добре їсти, одіж і чоботи як годить ся. Також нехай лишить нас разом, аби нам не нудило ся та й нехай здойме з нас диби.. — Сказавши то глянув господареви в лице і засьміяв ся. Той засьміяв ся і собі, вислухав єго бесіди і відповів:

— У мене буде вам дуже добре. Кождий дістане черкеску (кафтан) і пару чобіт, будете як князі. А хочете бути разом, то можете мешкати в шопі. Лиш диб не можу з вас здоймити, бо ви могли би легко утечи. Але на ніч буду вам здоймати. — Потім встав, поклепав Шіліна по плечи і сказав: — Ти добрий, я писав, я добрий.

Шілін написав лист і їх обох з Костиліном відведено до шопи, принесено їм кукурудзяної соломи, збанок води, хліба дві черкески і дві пари старих чобіт. Они певне були здоймлені з убитих вояків. На ніч знято їм диби і заперто в шопі.

III.

Так пережив Шілін з своїм товаришем цілий місяць. Господар був все вдоволений. — Ти, Іван, добрий — я, — Абдул, добрий. — Але він все їм давав їсти. Їм давано лише прісний хліб з пшона, а нераз то й сире тісто.

Костилін написав ще один лист до дому. Він ждав на присилку грошей і нудив ся. Цілими днями сидів в шопі і числив, коли повинен надійти лист, або спав. Але Шілін думав: — Звідки возьме мати тілько грошей для мене? Она й так жила майже лиш з того, що я їй присилав. Мусить дати послідне, аби зібрати пять сот рублів. Як Бог дасть, увільню ся сам з тої неволі.

(Дальше буде.)

Фармерські поради.

Як обходити ся з жеребними кобилами.

В добре провадженім господарстві дбає ся про те, щоби сжеребленє кобили припадало на той час, коли коней найменьше потрібно уживати до роботи. Сей час припадає на зимові місяці стежне і лютий.

Коли господар зауважить що час ожереблення кобили вже не далекий, тоді не повинен її уживати до тяжкої праці, їзди по оселеці, з'їздання зі стрімких горів, або тягнени не кованих саний, при потреба давали удари о боки і черево — бали, що дуже часто буває причиною скинення плоду.

В часі жеребности треба кобилу годувати здоровим і поживним кормом; не треба однак надто перегодовувати, бо молудок надто переладований буде гнести на плід, що може спричинити скинене. Найліпшою поживою для жеребних кобил є змочені водою отруби змішані по половину з вівсом. Треба рівнож уважати щоби підлога в стайні, де стоїть кобила, не була похила в зад, а рівна.

Близький порід можна пізнати по слідуючих ознаках: вимя і части родні напухають; коли потягнути з дійок, то в або 8 день перед породом випливає білий плин, який в міру зближання ся пероду, стає що раз більше подібний до молока.

Коли господар зауважить ті ознаки, повинен відірвати кобилу відкови зачистити добре стайню, не прив'язувати кобилу до жолоба, а пустити вільно, та уважати, щоби в стайні не було зимно та протягів.

Коли вже порід наступив голову лошати підносить ся трохи до гори і зачищає ся йому ніздрі зі слизу, если шнурок від пупця не перерве ся сам, то треба приняти його віддалі кільна пальців від черева; опісля треба підсушити лошатко до голови кобили, щоби могла його облизати. Скоро тільки лошатко встане і зачне вставати, треба присунути його до сосків.

В перших кількох тижнях треба пильнувати лоша вже з кобилою і коли її не уживає ся до роботи, треба кождого дня рано з лошатем випускати на двір, на свіжий воздух, если кобилу уживає ся до роботи близько дому, то лоша не треба рівнож відлучувати.

Лічене ран.

Дуже часто трафляє ся, що худобина скалічить ся, через те кождий добрий господар повинен уміти в випадку дати собі раду.

Першою річею при лічені ран у худобини є чистота. Часто з малої рани робить ся велика тільки через саме недбальство до рани дістають ся рівні маленькі хробачки (бактерії), яких не можна видіти голим оком, і через [illegible] дістають ся до цілого організму. Щоби не дати приступу тим бактеріям, треба рану вмивати такими плинами, котрі би їх убивали. Найліпшим на се лікарством є карболевий квас змішаний з водою (на одну часть квасу карболевого дає ся 100 частий води).

Се є найліпше средство ним треба вмивати рану два рази денно, так довго, доки не загоїть ся.

Рани на ногах, шиї або голові треба вмивати так само. Коли-ж рана трафить ся в такім місци, що не можна єї обвязати, то найліпше посмарувати єї мастю [illegible], щоби не сідали на ню мухи.

Сі лікарства суть найліпшими средствами на рани і їх можна дістати в аптеці за кільканайцять центів; затем кождий дбалий господар повинен уже заздалегідь постарати ся о сі лікарства і мати їх дома під рукою, а через те можете нераз спасти [illegible] клопотів, та уратувати свою худобину від заразів.

Робота коло курий в поодиноких місяцях року.

1. Січень.

В сім місяци треба заходити, щоби кури діставали свій корм в пору та за [illegible]. Особливо на ніч [illegible] кури [illegible] тільно, цільно лише [illegible] щоби мали що через студену ніч травити та [illegible] терпіли голоду. Курник [illegible] до студений, треба обклеїти ще одною верствою [illegible]. Яйця, коли суть [illegible] брати скоро, щоби не змерзли.

2. Лютий.

В перших днях треба зложити собі розплодове стадо курий, бо ось-ось прийде час, що треба буде покладів під своєї квочки або таки на продаж. Кури призначені до розплоду повинні бути здорові, сильні, рослі і [illegible] та що найменше два [illegible]. Річних курок до розплоду уживати не вільно, бо [illegible] з них буде хоровита а рост скоро звело ся. Півень може бути і річний, мусить однак бути здоровий, [illegible] та пристрастний. Загальний вигляд так півня як і курок повинен відповідати вимогам даної породи. Корм подавати [illegible] рівний, не студний не [illegible], щоб не затовстіли. Коли до цього давати [illegible]. В курнику повинен бути чистий воздух. Куриням давати богато руху та [illegible], бо уге те причиняє ся до того, що яйця будуть добре запліднені. Хто [illegible] місце на волоці куратка [illegible] має квочку, може вже [illegible] кінце сего місяця підсадити під неї покладки.

3. Март.

В марті кури починають добре нести ся. Навіть найстарші курки несуть перші яйця. Яйця, призначені під квочки для курят, треба переховувати в місцях холодних та сухих. В тім часі годівельник оголошує про свою годівлю, в фахових часописях, та одержує замовлени на розплодові яйця. Висилати яйця можна лиш від курий здорових, то дійсно [illegible]. Яйця, що йдуть почтою, не повинні мати більше як 10 днів. Яйця, що мають вже 14 або 18 днів, можна лиш продавати близьшим годівельникам. Звичайні кури та деякі кури россоі починають самі квокати. Квочку, коли посадимо на яйцях, повинні ми оглянути, чи нема у неї рани, струпів на ногах, та чи не доскуляє їй кусня. Квочки з раною не треба садити на яйцях; на струпи на ногах добрим средством є прасоліна та олива а на кусну Закорайн. Молоді куратка треба держати що найменьше через тиждень в місцях зачинених, сухих в теплих. Пізнійше треба стеречи куратка від студені а ще більше від слоти. В перші дні давати куратам твердо зваренного та дрібно посіченого яйця на корм а за напій солодкого молока. Опісля січе зерену на молоці гречану або пшоняну кашу з ризом. До сего треба давати дрібно січеної зеленої цибулі, або таки трави. На перешіку давати куратам гречаних, сухих круп. Коли куратка вже мають по 2 неділи життя, [illegible] нехай уживають руху. Старі кури треба в сім місяци кормити також добре.

4. Цьвітень.

Сего місяця має годівельник найбільше роботи. О, ні кури квокають і сі мусить він посадовувати на яйцях. З під других квочок виклювлюють ся свіже курятка. Хто садить квочки, повинен одного дня кілька посадити. Через се можна опісля куратка зігнати під одну або найбільше під дві квочки а прочі квочки, коли суть здорові, посадити ще раз на яйцях а ні, то прогнати на двір. Хто має курятка з марта, нехай їх оглядне, чи не доскулює їм кусна. Особливу увагу треба звернути на голови курят. В сім місяци має годівельник велику скількість дань; треба вміти сю скількість використати. Старі кури перебувають тепер цілими днями на свободі та вишукують собі рідного рода червяки і комахи; Корм проте [illegible] змінити, та давати більше зерна. Лише кури, що перебувають в тісних перегородах, треба кормити добірно. В теплий, ясний день можна білити курника та вимінати сідала. При кінци місяця оглянути старі кури, чи нема у них кусня.

БАЙКИ.

Для дітий

([illegible])

Пільний коник і мурашка.

Був собі раз пільний коник, жвавий, веселий, хлопак. Через ціле літо він нічого не робив, лише їв та сьпівав. Але як прийшла зима, коник зглянув в очи біду. Він не мав що їсти, бо нігде не було ні мушки, ні прибанка. Що тут діяти?

Аж коли йому вже гаразд добре доскуляли, пригадав собі на свою сусідку, мурашку. А мурашка була дуже запопадлива господиня. Она працювала щиро ціле літо, щоби зібрати запасів на зиму.

Отже до неї удав ся коник з просьбою, щоби йому позичила бодай кільки зеренець.

— Будь ласкава, каже, поратуй мене в потребі. Я бачиш, коби лише дотягнув до літа! А там я вже паді і собі припбераю і тобі віддам довг враз з відсотками. Вірне віддам!

Але мурашка не була така скора до помочі. А тим менше, що знала, з ким говорить. — Вітрогоні! Зерноїд! — подумала собі мурашка, а вголос запитала коника:

— Що-ж ти робив ціле літо, що тепер голодуєш?

— Та що? — відповів коник — хиба-ж ти не чула? Таже я співав і день і ніч без перестанку.

— Сьпівав еси? — сказала з насьмішкою мурашка. — Се дуже гарно! Зате тепер потанцюй собі, небоже!

Крук і лис.

Крук — то великий злодій! Се кождий знає. Отже раз вкрав він кусень сира і усів з ним на дереві. Заглянув його лис, занюхав смачний сир, підбіг під дерево і так став до нього говорити:

— Добри-день тобі, пане круче! Який же ти гарний! Як ти мені подобаєш ся! А если твій голос відповідає твоїм перам, то ти є хиба чудом між пташками, які в сім лісі перебувають.

На сі слова крук мало не лиснув зі скіри з великої радости. Він хотів попиcати ся своїм гарним сьпівом і відчинив клюв. В тій самій хвилі опустив своє крадене добро на землю. Лис вхопив сейчас сир, зїв його зі смаком, аж облизав ся, а відтак сказав до крука:

— Мій любий паве!

Навчи ся тепер, що кождий підхлібник жиє коштом сего, хто його слухає. За сю науку заплатив ти тепер сиром.

Крук страшно змішав ся, коли почув таку насьмішку лиса. Він був би з сорому і з досади навіть почервонів, коли би з роду не був чорним. Зате заприсяг собі, що вже більше не дасть ся обдурити підхлібникам.

Гумористика.

Підчас казання одного сьвященника всі люди в церкві плакали, тільки один чоловік стояв і навіть не скривив ся. Коли його запитано, чому не плаче, відповів:

— Я не плачу, бо я не з сеї парохії.

Опозиція.

Мама питає дитини, що почала кричати.

— Що тобі бракує, хочеш їсти?

— Ні!

— Пити?

— Ні!

— Спати?

— Ні!

— А що-ж властиво хочеш?

Хочу воювати!

Між злодіями.

Злодій говорить до свого товариша:

— Наше ремесло булоби добре, коби тільки не було шибениці.

— Тай дурний ти — відповідає другий злодій — власне, що шибениця піддержує наше ремесло, бо колиб не було шибениці, то жиб нас тілько товаришів, що мусілибисьмо один другого обкрадати.

В школі.

Катехит питає ученика:

— Що то є тота невидима сила, котра гризе і не дає злому чоловікови по ночах спати, так що він кидає ся і тяжко вздихає, та ве ся з болю?

— Хлопець подумав, а нарешті відповів:

— Блощиці! — прошу о. катехита.

— Хлопче, що там несеш в клітці?

— Птаха.

— А як називає ся?

— Дяк, — говорить хлопець.

— А то чому так?

— Бо богато їсть а все співає.

Жінка почалась сварити з чоловіком, що прийшов пізно до дому. Чоловік крутив як міг, але якось йому не йшло. Нарешті сердита жінка говорить:

— О, ні! мене не ошукаєш! Було оженитись з дурнійшою!

— Коли бо дурнійшої я не міг знайти — відповідає чоловік.

Один сьвященник мав привичку підчас проповіди ударити рукою о поруче казальниці. — Хлопці хотіли собі зробити з нього жарт і в поруче вбили кілька шпильок.

— Сьвященник вийшов на казальницю, звернув ся до великого вівтаря, взиваючи помочи сьвятих і так проговорив:

— До вас звертаю ся сьвятий Петре, Іване і Василю і кличу: (тоді ударив рукою по шпильках вбитих в казальницю) — бодай вас всіх чорти забрали лайдаки, а то поминаєсьте мене в дурні!

Оголошена.

Потребую сейчас 28 блощиць, 500 стоногів, 7,826 блох і 6 і пів фунта павутиня — новаки переправляю ся на нове помешкане, а теперішне мушу віддати господареви в такім самім стані як я отримав.

Чому ви вже раз не ожените ся? — питає ся одна пані старого кавалєра.

Старий кавалер: Супружество буває або небом або пеклом. Я, старий грішник на небо не заслугую, а до пекла, скажіть самі, хтоб добровільно ішов ся.

В жидівській школі.

На що чоловік має дві руки? питає професор.

Ученик: — На то, пане професор, щоби одною брати, а другою давати.

Скупар: Пане доктор, напишіть мені таку рецепту, щобим не потребував ніколи тратити на лікарів.

Лікар: Добре, я вам напишу таку медицину, що вже певно ніколи не закличете ніякого доктора.

Скупар: Ах, добродію ласкавий — зробіть се!

Лікар: Прошу мені за отсю консультацію заплатити тисяч долярів то певно вже не скортить вас більше ані корупити ані докторів прикликати.

Поміж приятелями.

Павло: Николо позич ми 5 долярів.

Никола: А от маєш на пальци перстінь, віддай та застав.

Павло: Та дем би я его заставив, таже то памятка від тети.

Никола: Так?! Ну, а мої гроші то знов памятка по моїх родичах!

THE SELKIRK HOTEL
Новий і модерний.
[illegible]
302-304 Main st. Phone S.J. 2833

Northern Hotel
Телефон: St. John 290
828-830 Main Str.
Станція і віхт $1.00 і висше
[illegible]

SUTHERLAND HOTEL
[illegible]
Один блок на північ від C.P.R.

Oriental Hotel
Tel. G. 4716 — 709 MAIN str
Дмитро Онуфреів, власт.
[illegible]

ПЕРШИЙ СЛАВЯНСЬКИЙ
NORTH WESTERN LIQUOR HOUSE
Weselak & Hrabi, ВЛАСТИТЕЛІ
[illegible]
Телефон: Garry 4239. Winnipeg, Man. 300 Logan Ave.

Edelweiss Brewery
WINNIPEG, ELMWOOD
A. W. Riedle, prop.
Нам Лагер, Ель і Портер найлучший.
Спробуйте пиво Riedle's Beer
Telephone: Main 2987.

Edward L. Drewry
REDWOOD ПИВОВАРНЯ НА
St. John — Winnipeg.
Наші вироби самі себе хвалять.
Drewry's Лагер, Ель і Портер.
Мінеральні води всім знані.
Telephone: St. John 221.

Перший Руський Гуртовий Склад
Руська Пропінація „Орел".
А. РОЖКО, властитель. — 175 HENRY Ave.
Продає всякі лікери і висилає на провінцію.
Купуйте лише у свого!
Не забудьте адреси:
175 Henry Ave., Winnipeg.

The Winnipeg Wine Co.
Повідомляємо своїх земляків, що ми є одинокими доставцями красної горівки ГАНИШІВКИ. Сорожинецько просто з „Radowie, Galicia" в бочках цілованих австрійським урядом; на жадане доставимо до дому як найскорше. За всякі не бережем наний.
До всіх місць в Канаді висилаємо на C. O. D.
The Winnipeg Wine Co.
Phone MAIN [illegible]
666 MAIN Str. Winnipeg.

ДОБРЕ ЗНАНИЙ
Склад всякого рода напитків
Е. ЦІММЕРМАНА
673 Main Str. Winnipeg.
Phone: MAIN 2505
Є на складі найріжнороднійші і найлучші напитки в місті.
На жадане висилає на провінцію.

П. И. АЛЕХНО.
Руско-Польський заклад фотографічний, [illegible] — Автомобілі для найму, [illegible] весіля по $3.00. Заходіть в потребах до мене на адресу
376 Selkirk ave.
Телефон: St. John 1794.
Winnipeg, Man.

Marathon Auto Livery
Предприємство автомобілів до поїздок.
Властитель M. FLY.
Голосіть ся на адресу:
865—867 MAIN Str.
Phone St. John 123 & 2089.

Elliott, Macneil & Deacon
[illegible]
Офіс: 310 McIntyre Block
Phone Main 19 & 19 Winnipeg, Man.

Ontario Hotel
858 MAIN STR.
Phone: St. John 865.
Jas. Hennessy, Propr.
[illegible]

Місцеві вісти.

Памятайте!

що вечірна школа вже розпочалась второк вечером. Наука відбуває ся кождого понеділка, середи і четверга від год. пів до осьмої до пів до десятої. — Руснии міста Вінніпеґу повинні не пропустити сю до вечірної школи та не тратити нагоди научитись безплатно англійської мови. Богато наших людий нарікає на те, що не уміють по англійськи; тепер не треба нарікати а тілько записатись до школи та вчитись скоро до науки. Минулої зими учило в вечірних школах у Вінніпеґу [illegible] руських учителів; [illegible] може бути більше наших учителів, если тілько записалось більше руських ученків. Памятайте на се. [illegible] хоче в Канаді пристойно жити, мусить знати англійську мову, тож учіть ся самі та переконайте своїх знакомих!

Не забувайте!

Не забувайте, що дня 1-го жовтня відбуде ся голосоване в справі ухвалення 13 мілионів долярів на спроваджене води до міста Вінніпеґ з Шол Лейк. Голосувати будуть лише ті, що мають „проперти". Нехай кождий голосує так як йому на казує розум. На нашу думку ухвалене сего права буде добре, бо при будові і вкладаню водопроводів богато людий знайде роботу, яке певно потребує кілька літ.

—Сеї неділі відбув ся в Palace Theatre на Селкірк улиці мітінґ в справі хорого письменника М. Павлика. На мітінґу промовляли п.п. Роман, Косович і Мігайчук. Бесідники представляли ві[д]раним ціною, яку положив М. Павлик для нашого народу, а дальше його теперішне скрутне положене, що на старости своїх літ наш народний робітник полишив ся без помочи і здоровля. Зібрані, на жаль єго нули в одній хвилі 22 дол. і 50 центів, які по обтягненю видатків на салю, мають бути вислані для хорого письменника. Треба згадати що на сей мітінґ явилось дуже мало число наших людий. А чому?

—Тов. Воля з Вінніпеґу підготовляє ся до виставленя дуже гарного представлення з часів козацьких п.з. „Невольник". Представлене відбудесь 4-го жовтня.

Чистий дохід призначений на дар для М. Павлика.

В суботу містило покараних у Вінніпеґу 13 молочарів. Трох було покараних за те, що доливали до молока води, а прочі, що немали позволення на продаж молока в місті. Молочар Канон з St. Witel в протягу минулого тиждня був покараний 3 рази, бо за кождим разом інспектор находив немалий процент води в його молоці. За сю штуку заплатив він разом 70 долярів і судові кошта.

Хлопці Ф. Герберт і Н. МкДоналд найшли на березі ріки Ред тіло новонародженої дитини. Поліція догадує ся, що тіло дитини є власностию убогої родини, яка не мала грошей на погріб. Констебель І. Симсон забрав тіло до заведення погребового, а поліція пошукує за материю.

— Найбільший перміт, який коли небудь видало місто Вінніпеґ на будову, був взятий в суботу рано контракторами Т. Келлей на будову нового парламентарного будинку у Вінніпеґу. Сей перміт взятий на суму 2,859,750 дол.

На більшу суму не видало перміту до тепер ні одно місто в цілій Канаді. Загальна сума виданих в сім році пермітів на будову у Вінніпеґу доходить рівно 16,000,000 долярів.

— Горожане північно-західної дільниці міста Вінніпеґу вислали минулого тижня депутацію до міської ради з жаданєм, щоби місто постарало ся як найскорше продовжити трамвеву лінію Селкірк аж до ул. Мінфілінс. Міська рада приобіцяла сповнити жадане депутації.

35 літ тому назад в шестім варді у Вінніпеґу вибрано В.Ф. Мк Креого алдерманом тілько 9 голосами. Його противник Фонсека дістав 2 голоси. Значить ся, що в шестім варді було тілько 11 горожан міста, які мали в міській раді свого представителя.

Перший мороз навістив цілу західну Канаду в ночи з неділі на понеділок. У Вінніпеґу занотовано 10 степенів морозу. В північнім Саскачеван і Альберті до 20 степенів. Сей мороз знищив майже всі огородовина, яка осталась на городах.

Судія Турвері в Ст. Боніфес засудив дентисту І. Голдена з Норвуд на 50 дол. кари і оплату судових коштів за те, що Голден тягнув зуби, не маючи на се позволення. Доносене зробило манітобське товариство дентистів.

Кождий Русин Українець повинен мати в своїй хаті часопись „Канаду".

Хто кого ошукує?

Читаючи часопись „Фрі Пресс," мусимо поставити собі питане: Хто кого ошукує? Чи редактор ґазети Фрі Пресс ошукує публику, — чи переводчик, який переводить статі з нашої часописи „Канада" ошукує редактора „Ф. Пресс"?

Фрі Пресс поводом з англійських переводів одно речене з нашої часописи, де говорить ся про видалене руських учителів в Альберті, і прочи, немов би в нашій часописи було подано, що „в, Бойд видалив всіх руських учителів в Альберті," — тимчасом у нас було подано „майже всіх..." Межи словом „всіх," а словом „майже всіх" є дуже велика ріжниця і що ріжниця повинні знали в Фрі Пресс знати.

Гладючи на тале перекрученє нами сказаного, мусимо подумати, що або переводчик ошукує і компромітує редактора Фрі Пресс, або редактор умисно перекручує і пропускає то, що годить ся з правдою, щоби тим лекше викликати у своїх читачів проти нас негодоване.

Нам не розходить ся о не всемий факт, бо пока ще всіх в Альберті учителями лишилось на своїх посадах дуже маленьке число і в сім случаю між „всіх" і майже всіх" уже незначна ріжниця — але розходить ся нам о те, щоби редактор та переводчик Фрі Пресс були більше джентельменами, послугувались правдою та не обдурювали своїх читачів.

ооооооооооооооо

ВАЖНІ ПОСТАНОВИ ПРИ НИСІВ КАНАДИЙСЬКИХ ПІВНІЧНО-ЗАХІДНИХ ЗЕМЕЛЬ.

Котра будь особа, яка є головою родини, або будь котрий мущина, що має скінчених 18 літ, може взяти гомстед чверть секції, вартісних земель в Манітобі, Саскачевані або Альберті. Аплікант мусить явити ся особисто перед Домініон Ленд агентом, або в місцевого аґента дотичного дістрікту. Вписати через заступництво можна пологодити в кождого аґента на давних услівях, з батьком, матерю, сином дочкою, братом, або сестрою того гомстедовця.

Обовязки: мешкати шість місяців і управляти фарму кождого року 6 місяців протягом 3 літ. Гомстедовець може мешкати девять миль віддалено свого гомстеду на фармі, що найменше 80 акрових його власності, або його батька, матери, сина, доньки, брата чи сестри.

В декотрих дістріктах гомстедовець може при добрих обставинах купити одну четверту секції, що прилягає до його гомстеду. Ціна 3 дол. за акр.

Обовязки: Мусять мешкати кождого року 6 місяців до 6 літ, почавши від дня взятя люкого гомстеду (виключаючи час, в котрім старати ся треба о патент) виробити 50 акрів.

Гомстедовець, що після прав має в посіданю гомстед в лишнім дістрікті.

Обовязки: Мусять мешкати кождого року 6 місяців через 3 літ виробити 50 акрів і побудувати дім за 300 долярів.

W. W. CORY
DEPARTMENT OF THE INTERIOR
Оттава, Онт.

ооооооооооооооооо

ЦІНИ ТОРГОВЕЛЬНІ У ВІННІПЕҐУ.

Вівторок 23. вересня.

Пшениця:		
1 нортерн	86	ц. буш.
2 ..	84½	..
3 ..	82½	..
На ошму	61	..
Ч: 1 ред уінтер	87	..
Ч: 2 ред уінтер	84½	..
Ч: 3 ред уінтер	82	..
Ч: 4 ред уінтер	79	..
Овес:		
Ч: 2 білий	35	..
Ч: 3 білий	34½	..
Ч. 3 Сер. Зах.	36½	..
Екстра на ошму	35	..
На ошму ч: 1	34½	..
На ошму ч: 2	32½	..
Ячмінь		
Ч: 3	46½	..
Ч: 4	44	..
Відкинутий	42	..
На ошму	42	..
Льон:		
Ч: 1 Півн. Зах. Сер	1.23	..
Ч: 2 Сер. Зах.	1.21	..
Ч: 3 Сер. Зах.	1.18½	..
Мясо:		
Воловина	10½	ц. фунт
.. Но. 2	..	..
Свинина	13	.. ..
Шинки	17—22	.. ..
Телятина	15	.. ..
Індики	14	.. ..
Кури	20—22	.. ..
Гуси		.. ..
Качки		.. ..
Риба	9	.. ..
Мука:		
Роял Гаусголд (бочка.)	$5.60	
Ґолден Патент	5.10	
Ман. Стронг Бейкерс	4.50	
Файф Россе	5.00	
Лейкгуд	5.45	
Медора	4.00	
XXXX	3.20	
Поррите	5.00	
Медалион	5.20	
Трі Старс	4.00	
Ваєт Павдер	4.60	
На годівлю:		
Грис	$26.00	тон
Грис. дрібний	18.00	..
Ячмінь	25.00	..
Сіно	$10—15.00	..
Тон 2000 фунтів.		
Всячина:		
Покладно свіжі 23-30ц.		дюз.
Бараболі	65. ц.	буш.

Belmont Cafe
300 MAIN Str.
Наша ресторація є отвера на день і ніч.
В нас найлутші на 25 ц. обіди. 21 обідів лише $3.75. Говоримо по польськи і українськи. Зайдіть а переконайтеся.

Найстарше Бюро Адвокатско-Нотаріальне в Вінніпеґу.

[illegible]
Управитель фірми **М. В. Слобода**, нотар.
RUSKA KANCELARYA
941 MAIN Street Winnipeg, Man.

ДО КАНАДИ або до Старого Краю

Phone: MAIN 761

ВСЕСЬВІТНА КАНЦЕЛЯРІЯ

заснована для Русинів-Українців цілої Канади

МИ є ТІ, ЩО ВАС ЗАДОВОЛИМО В СЛІДУЮЧИХ ПОТРЕБАХ:

Виробляємо контракти купна і продажі, як також тестаменти лєґалізовані через конзулят.

Доконуємо всякого рода судові і позасудові, старокраєві і канадийські справи через довірених адвокатів.

Асекуруємо від огню і на життє в найретельнійших компаніях.

Продаємо і купуємо лоти, доми і фарми і виробляємо позички на малий процент.

Продаємо шифкарти на найвідповіднійші корабельні лінії і

даємо всяку роботу. Вояна порада дармо.

І. Михайлюк, нотар. ком. урядовий. С. Савула.

179 Henry Ave., Winnipeg Man.

Перший Руський Склад Гуртовий
товарів поживних і масарських виробів в Вінніпеґу.

На жаданє з контрів висилаємо найлучші масарські вироби, як: ковбаси, шинки, солонина і пр. Найліпші купни дістанете у нас. Висилаємо провіант на сезоні по голосах цілої Канади. По отриманю ордерів і грошей висилаєм замовлення сейчас. Приймаємо всякі фармерські продукти як: сир, масло, яйця, як рівнож кури, свині і пр. Платимо готівкою.

Пишіть сейчас до:

W. CHLOPAN, 500 Burrows Ave. (Chlopan Bldg)
Telephone: St. John 130 Winnipeg, Man

УВАГА! СПРАВИ СТАРОКРАЄВІ!

В старім краю полагоджуємо справи нотаріяльні і адвокатські. Всі старокраєві процеси перебирає під братА-р Загнул Варшавський адвокат в Австрії і не руками солідне переправлєне.

В Канаді купуємо і продаємо лоти, доми і фарми, продаємо шифкарти на найліпші корабельні лінії до краю і з краю сюда. Виробляємо асекурації від огню, на житє і пр.

Запамітайте собі наш адрес:

МІЖНАРОДНА КАНЦЕЛЯРІЯ
ЕДВАРД ВАРШАВСЬКІ і Ска.
НОТАРІ

834 MAIN St. Phones: St. John 1562 & 1661 **WINNIPEG, MAN.**

КАНАДА

„КАНАДА" виходить кождого вівтірка у вівторок.
Річна передплата в Канаді $1.00
За границею $1.50
Видає РУСЬКА ВИДАВНИЧА СПІЛКА КАНАДИ
Адрес: „КАНАДА"
261 Fort Str. Winnipeg, Man.

CANADA

ЧАСОПИСЬ ПРОСЬВІТНА, ЕКОНОМІЧНА І ПОЛІТИЧНА.

„CANADA"
Ruthenian Weekly
Published every Tuesday by
[illegible] PUBLISHING CO. Ltd. of CANADA
The best medium for advertisements.
Subscription Per Year $1.00
Address: „CANADA"
261 Fort Str. Winnipeg, Man.

РІК І. Вінніпеґ, Ман. Вівторок 30 Вересня 1913. Число зорядкове 5. Winnipeg, Man. Tuesday September 30 1913. Число 5.

НОВИНКИ.

Третя балканська війна?

Здавалось, що мир, який заключили в Букарешті балканські держави, погодить спорячі сторони, та усуне в порядку дневного грозу війни європейської. Так здавалось; в дійсности одначе ні Болгарії [illegible] дальша заверуха і лада-день може там вибухнути третя балканська війна.

Болгарія, яка в першій війні понесла найтяжші страти та причинилась найбільше до сьвітлої побіди над Турками, не може перенести того погрому, який завдали їй Сербія та Греція в другій війні і хоче якимсь своє утрату відшкодувати. Не могучи боротись нераз Турками, що відобрали від неї назад Адріянополь і Тракію, змінило тепер Болгарія свій фронт, помирилась з Турками і при їх помочи хоче тепер свою утрату відбити на Греції. Зачинать ся Греції приходеть тепер воювати против Болгарії і Туреччини.

Рівночасно і союзничка Греції Сербія не буде мати супокою і не зможе їй помочи, бо мусить боронитись против Албанців, які виставили вже 50 тисячну армію і під проводом Кесад Паші вже побили в кількох битвах Сербів і відібрали від них кілька границних укріплень.

Єсли отже до сеї балканської заверухи не вмішають ся великі європейські держави і не полагодять справи мировою дорогою, то в противнім случаю будемо мабуть свідками третьої балканської різні.

Заворушення в Португалії. — Коли супокою і в других місцях Европи, о се в Португалії. Міжпартійні непорозуміня в сім краю довели прямо до домашньої війни. Так звана партія Роялістів виповняє ся в цілім краю революцію проти теперішнього раду. В многих місточках прийшло до поважних заворушень та борби між республіканцями і військом. В Лісбоні, столиці краю, арештовано кількох людий, що підготовляли бомби в намірі вбити премієра Португалії, хотячи позбавити його житя. Революціонери роблять заходи, щоби здобути вплив на армію та [illegible].

Напружене між Японією і Хінами.

Японія вислала правительству Хін ультіматум, де домагає ся сповнення своїх жадань та сатисфакції за проти-японські виступи в місті Нанкінг. Рівночасно з сим ультіматум вислала Японія на хінські води десять воєнних кораблів, щоби в разі відмовної відповіди примусити Хіни до сповнення жадань японського правительства.

З радости поцілував свого адвоката. — Коли судія в Ст. Люїс проголосив вирок, який пав рішуче на [illegible] пані К. Мілєр від свого чоловіка, вона з радости обійняла і поцілувала в оба лиця свого адвоката, який її боронив. За приміром п. Мілєр пішли і сі пані, що були присутні на розправі, але захитуло рішуче адвоката та з поклоном прийняли оплески від цілого обороннця своїх жінок.

Льви і повці з вироблені пожарних, — З менажерії, яка перебувала в місті Грац у Австрії, вирвались вечерно з клітки на волю кілька львів і кільканайцять вовків та гієн, які вирушили по цілій околиці та в протягу кількох днів розшарпали і пожерли кількадесят штук товару, головно овець. Місцеві цілої околиці не виходять з своїх хат, боячись, щоб до тебе не прийшло подивити сих диких гостий.

Ганіч в руках поліції.

Послідні вісти, доносять що знана Ганіч, який недавно утік з львівських арештів, находить ся вже в руках поліції. Тайні агенти поліційні шукали його по цілім місті, аж вкінци удалось їм злапати Ганіча в однім домі, де він скрив ся перед погонею. Його відставлено назад до вязниці і заковано в кайдани, які буде носити через цілих три місяці.

Добрий злодій добре ошукав ся. На сьвітовій виставі в бельгійськім місті Гандаві знаходила ся в окремій грубім склом обрамованій вітрині, велика бриля сирого золота, на якій була написана картка на 100 тисяч франків. Очевидно, що вітрина з золотом так великої вартости сейчас звернула пильну увагу всіх гостий, як котрі хочуть з них удало ся в тих днях зручним способом укрости сю брилу золота. Але яко тепер і прикро вчуло було розчароване злодія, прочи дознав ся, що ціла його брила золота не має ніякої вартости, бо була тілько доброю імітацією з обволоченого цементу властивої золотої брили, яка знаходить ся в добрім переховані одного з бельгійських музеїв.

Великі пільні вправи острими набоями. Дня 3 і 4 вересня с. р. на маневрах наповнів третого корпусу в Країні в Австрії відбули ся пільні вправи цілого корпусу, котрий мав стріляти острими набоями. Є се військова новина, бо ніколи в Короні таких вправ ще не було. Острими набоями стріляв звичайно один полк і одна батерія. Тим разом цілий корпус, злочений з одної пішої дивізії та одної бриґади, всі майже на воєнній стопі, виконали напад на неприятеля на просторі кількох кільометрів, нарожнаного стрільцями штатами. Корпус числив 16.500 карабінів, 34 машинових карабінів, 24 пушок та 16 гавбиць. Вправа відбула ся на великих пустках на Збочах Красу. У вправах брав участь також шеф генерального штабу Конрад ф. Гецендорф.

Важне пожитків. Французькі часописі доносять, що міністерство війни постановило, аби всі жовніри в перших 6 місяцях своєї служби були вашені раз на місяць, опісля що два місяці. Зарядженє се має на цілі не провірювати вилив, які робить на їх здоровлє і тіл[есний] розвій військова служба.

Клопіт з жидами.

Жиди стали причиною острого непорозуміння між трома європейськими державами, а се Росією, Австрією і Німеччиною. Російське правительство хоче вигнати з границь Росії Жидів, що мешкають над границею і не мають горожанських паперів. Зате Австрія і Німеччина не хоче сих вигнанців принимати до своєї держави і відганяє прибуваючих Жидів назад до Росії. Цікаво знати, як покінчить ся забавка над Жидами? одначе можна сподівати ся, що Жиди, як хитрий народ, потрафить в сім скрутнім положеню дати собі раду.

Скочив з корабля до моря.

Пасажирский корабель „Капітанія" що плив до Канади став був свідками трагічної сцени. Пізнаве [illegible] кораблем, на повнім мори, пасажир третьої класи І. Фаган скочив до моря, де його о'їла риба людоїда. Корабель сейчас затримано і спущено човен, який моряки поплили на то місце, де Фаган упав в море, одначе не його не віднайдено і сліду. Догадують ся, що сей нещасливець або попав [illegible], або не був при добрім розумі.

Самоубійство княжни з пануючого дому. 25-літна княжна Софія, донька панучого німецького герцога саксо-вайнарського, покінчила в місті Гайдельберґу в Німеччині самоубійством. Причиною самоубійства княжни мала бути нещаслива любов. Видно, що і люди з найзамітніших і найбогатших родів не є вільні від всяких житєвих клопотів та душевних борб, які доводять тими клопотами людині вкінці хапають до рук самоубійче оружє.

Бруталне убійство.

В нападі божевільної зависти замордував італієць Джулі Капітані, свою жінку. Посуджуючи її о невірство, перерізав він її ножиком горло від уха до уха і опісля кинув її крізь вікно на морі. Аж на переходячого мимо робітника кинула кров і він по сім візнав, що на горі покоївено якесь злочин. Сейчас поспішив з людьми до кімнати, де сейчас арештовано озвіріленого мужа. Жертви злочину не застало вже при житю.

Смерть в розтопленім залізі.

В залізній гуті в Гуллет в Англії став ся страшний випадок. З невідомої досі причини експльодував котел, а [illegible] розлилось на [illegible] недалеко робітників. Двох робітників згоріло на вугіль а 15 страшенно попарилось. Рівночасно в гуті вибух пожар, який з трудом удалось угасити огневій сторожі. Властителів гути потягнено до судової відвічальности [illegible] свого нещастя.

Холера в Австрії.

В Будапешті на Угорщині зайшло 200 случаїв холери азійської. З Галичини та других австрійських країв надходять вісти про [illegible] занедужаня, а навіть смерти на холеру. Рад австрійський робить всякі можливі старання, щобе не допустити до дальшого ширеня ся сеї страшної зарази.

Убійника о. Коссака злапано.

До Золочева привезено арештованого в Перемишли бувшого слугу о. Коссака. Арештував його львівський поліційний аґент на підставі зізнань сьвідків. Поліція не сумніває ся і є певною, що арештований є дійсним убійником о. Коссака.

Позір Горожани.

Завтра, се є в середу 1-го жовтня відбудесь голосоване горожан міста Вінніпеґу над тим, чи може місто все мати водостатком здорової води, а тим самим розширити теперішний публичний водотяг. Кождий горожанин міста, повинен віддати свій голос за водою і за капіталами, бо се річ є для нашого міста конечна!

Ставте ся всі до голосовання!

Голосоване відбудесь в тих самих місцях, що при послідних виборах. Голосувати мають право лише власники реальностей.

Тов. Стефаник
Алдерман 5 варда.

ШІФКАРТИ ДО КРАЮ!

Як думаєте їхати до Краю сеї осени то прийдіть і завонте собі шіфкарту у нас як найскорше а дістанете добре місце на шіфі.

Ми продаємо шіфкарти до всіх частий Европи на найліпші шифи і по найтанших цінах.

Можете у нас післати гроші так, що сами віддберете як приїдете до краю або змінити у нас гроші і взяти з собою.

Маємо завсігди запас австрійських Корон і російських Рублів.

Шіфкарта з Вінніпеґу до Кракова коштує	$70.60
.. .. .. Львова ..	73.00
.. .. .. Черновець ..	74.50

Се ціни теперішні і можуть ся коли будь змінити.

Офіс отворений від 9 до 7, а в суботу від 9 рано до 9 вечером.

ALLOWAY & CHAMPION, LTD. 667 Main Street Winnipeg, Man.
С. GENIK. Управитель загр. відділу.